

No. 40366

**Latvia
and
Armenia**

Convention between the Republic of Latvia and the Republic of Armenia for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income and on capital (with protocol). Riga, 15 March 2000

Entry into force: *26 February 2001 by notification, in accordance with article 28*

Authentic texts: *Armenian, English and Latvian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Latvia, 1 July 2004*

**Lettonie
et
Arménie**

Convention entre la République de Lettonie et la République d'Arménie tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune (avec protocole). Riga, 15 mars 2000

Entrée en vigueur : *26 février 2001 par notification, conformément à l'article 28*

Textes authentiques : *arménien, anglais et letton*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Lettonie, 1er juillet 2004*

[ARMENIAN TEXT — TEXTE ARMÉNIEN]

Կ Ո Ն Վ Ե Ն Յ Ի Ա

**ԼԱՏՎԻԱՅԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ
ԵԿԿՄՈՒՏՆԵՐԻ ԵՎ ԳՈՒՅՔԻ ԿՐԿՆԱԿԻ ՀԱՐԿՈՒՄԸ ԲԱՅԱՌԵԼՈՒ ԵՎ
ՀԱՐԿԵՐԻ ՎՃԱՐՈՒՄԻՑ ԽՈՒՍԱՓԵԼԸ ԿԱՆԽԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Լատվիայի Հանրապետությունը և Հայաստանի Հանրապետությունը,

դեկլարավելով երկու Պայմանավորվող Պետությունների միջև տնտեսական, գիտական, տեխնիկական ու մշակութային համագործակցությունը զարգացնելու և ամրապնդելու ձգտումով և եկամտաւորների ու գույքի հարկերի առնչությամբ կրկնակի հարկումը բացառելու ու հարկերի վճարումից խուսափելը կանխելու և հարկային խտրականություն թույլ չտալու նպատակով որոշեցին կնքել սույն Կոնվենցիան և պայմանավորվեցին ներքոհիշյալի մասին.

Գ Լ ՈՒՆ 1

ԿՈՆՎԵՆՑԻԱՅԻ ԿԻՐԱՌՄԱՆ ՈԼՈՐՏԸ

Հոդված 1

ԱՆՉԻՆՔ, ՈՒՄ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԿԻՐԱՌՎՈՒՄ Է ԿՈՆՎԵՆՑԻԱՆ

Սույն Կոնվենցիան կիրառվում է Պայմանավորվող Պետություններից մեկի կամ երկուսի ռեզիդենտներ հանդիսացող անձանց նկատմամբ:

Հոդված 2

ԸՆԴԳՐԿՎՈՂ ՀԱՐԿԵՐ

1. Սույն Կոնվենցիան կիրառվում է Պայմանավորվող Պետության կամ նրա տեղական իշխանության մարմինների կողմից եկամտաւորներից ու գույքից գանձվող հարկերի նկատմամբ, անկախ դրանց գանձման եղանակից:

2. Եկամտաւորի ու գույքից գանձվող հարկեր են համարվում եկամտաւորների ընդհանուր գումարից, գույքի ընդհանուր գումարից կամ եկամտաւորի ու գույքի առանձին տարրերից գանձվող բոլոր հարկերը, ներառյալ շարժական կամ անշարժ գույքի օտարումից առաջացած եկամտաւորներից, ինչպես նաև գույքի հավելաճից գանձվող հարկերը:

3. Կոնվենցիան տարածվում է, մասնավորապես, հետևյալ գործող երկրների վրա՝

a) Լատվիայի դեպքում՝

- (i) ձեռնարկությունների եկամտահարկ,
- (ii) անձնական եկամտահարկ,
- (iii) անշարժ գույքի հարկ,

(հետագայում անվանվող ինչպես «Լատվիայի հարկ»):

b) Հայաստանի դեպքում՝

- (i) շահութահարկ,
- (ii) եկամտահարկ,
- (iii) գույքահարկ,
- (iv) նոդի հարկ,

(հետագայում անվանվող ինչպես «Հայաստանի հարկ»):

4. Կոնվենցիան կիրառվում է նաև եկամտից ու գույքից գանձվող բոլոր մույնական կամ համանման հարկերի նկատմամբ, որոնք կգանձվեն ի լրումն զործող հարկերի կամ դրանց փոխարեն սույն Կոնվենցիայի ստորագրման օրվանից հետո: Պայմանավորվող Պետությունների իրավասու մարմինները կիրազեկեն միմյանց իրենց համապատասխան հարկային օրենքներում կատարված սկզբունքային փոփոխությունների մասին:

**Գ Լ ՈՒ Ն II
Ս Ա Հ Մ Ա Ն ՈՒ Մ Ն Ե Ր**

**Հոդված 3
Ը Ն Ղ Հ Ա Ն ՈՒ Ր Ս Ա Հ Մ Ա Ն ՈՒ Մ Ն Ե Ր**

1. Սույն Կոնվենցիայի նպատակների համար, եթե այլ բան չի ըխում ենթատեքստից.

- a) «Պայմանավորվող Պետություն» և «մյուս Պայմանավորվող Պետություն» տերմինները, ենթատեքստից կախված, նշանակում են Լատվիա կամ Հայաստան,
- b) «Լատվիա» տերմինը նշանակում է Լատվիայի Հանրապետություն և երբ օգտագործվում է աշխարհագրական իմաստով նշանակում է Լատվիայի Հանրապետության տարածքը և ցանկացած այն գոտին, որը հարակից է Լատվիայի Հանրապետության տարածքային ջրերին, որոնց նկատմամբ Լատվիայի օրենքներով և համաձայն միջազգային օրենքի կարող են տարածվել Լատվիայի իրավունքները ծովափի և նրա ջրերի եատակի ու դրանց բնական պաշարների նկատմամբ,
- c) «Հայաստան» տերմինը նշանակում է Հայաստանի Հանրապետություն և երբ օգտագործվում է աշխարհագրական իմաստով նշանակում է տարածք, ներառյալ ներքին ջրերը, որի վրա տարածվում են Հայաստանի Հանրապետության ինքնիշխան իրավունքները և իրավագործությունը միջազգային իրավունքի և ներքին օրենսդրությանը համապատասխան,
- d) «անձ» տերմինը ներառում է ֆիզիկական անձ, ընկերություն և անձանց ցանկացած այլ միավորում,
- e) «ընկերություն» տերմինը նշանակում է ցանկացած կորպորատիվ միավորում կամ ցանկացած միավորում, որը հարկման նպատակների համար ղիտարկվում է որպես կորպորատիվ,

- Ֆ) «Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկություն» և «մյուս Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկություն» տերմինները նշանակում են համապատասխանաբար Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտի կողմից ղեկավարվող ձեռնարկություն և մյուս Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտի կողմից ղեկավարվող ձեռնարկություն,
- ց) «միջազգային փոխադրում» տերմինը նշանակում է Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության կողմից օդանավով իրականացվող ցանկացած փոխադրում, բացառությամբ երբ օդանավը շահագործվում է բացառապես մյուս Պայմանավորվող Պետությունում գտնվող կետերի միջև,
- հ) «իրավասու մարմին» տերմինը նշանակում է.
  - (i) Լատվիայում՝ Ֆինանսների Նախարարությունը կամ նրա կողմից լիազորված ներկայացուցիչը,
  - (ii) Հայաստանում՝ Ֆինանսների և էկոնոմիկայի Նախարարը կամ նրա կողմից լիազորված ներկայացուցիչը,
- ի) «ազգային անձ» տերմինը նշանակում է.
  - (i) Պայմանավորվող Պետության քաղաքացիություն ունեցող ցանկացած ֆիզիկական անձ,
  - (ii) Պայմանավորվող Պետության զործող օրենքների եիման վրա այդպիսի կարգավիճակ ստացած ցանկացած իրավաբանական անձ, ընկերակցություն կամ ասոցիացիա:

2. Պայմանավորվող Պետության կողմից սույն Կոնվենցիան ցանկացած ժամանակ կիրառելիս նրանում չսահմանված ցանկացած տերմին, եթե այլ բան ենթատեքստից չի հետևում, կունենա այն նշանակությունը, որն այն տվյալ պահին ունի այդ Պետության օրենքով այն հարկերի նկատմամբ, որոնց վրա տարածվում է Կոնվենցիան, այդ Պետությունում զործող հարկային օրենքներով սահմանվող յուրաքանչյուր նշանակություն կզերակայի այդ Պետության այլ օրենքներով տերմինին աըվող նշանակության նկատմամբ:

Հոդված 4 ՌԵԶԻԴԵՆՏ

1. Սույն Կոնվենցիայի նպատակների եամար «Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ» տերմինը նշանակում է ցանկացած անձ, որն այդ Պետության օրենքներով այնտեղ եմքակա է հարկմանը իր բնակության վայրի, գրանցման վայրի, ռեզիդենտության, ղեկավարման մարմնի գտնվելու վայրի կամ ցանկացած այլ եամանման չափանիշի հիման վրա: Տերմինը ներառում է նաև այդ Պայմանավորվող Պետության Կառավարությունը կամ նրա տեղական իշխանության մարմինները: Սակայն, այդ տերմինը չի ներառում ցանկացած

անձի, որն այդ Պետությունում ենթակա է հարկման միայն այդ Պետության արդյուններից ստացած եկամտի կամ այնտեղ գտնվող գույքի նկատմամբ:

2. Այն դեպքում, երբ 1 կետի դրույթներին համապատասխան ֆիզիկական անձը հանդիսանում է երկու Պայմանավորվող Պետությունների ռեզիդենտ, նրա կարգավիճակը որոշվում է հետևյալ կերպ.

- a) նա կհամարվի միայն այն Պետության ռեզիդենտ, որտեղ նա ունի իրեն պատկանող մշտական կացարան, եթե նա երկու Պետություններում էլ ունի իրեն պատկանող մշտական կացարան, ապա նա կհամարվի միայն այն Պետության ռեզիդենտ, որի հետ նրա անձնական և տնտեսական կապերը առավել սերտ են (կենսական շահերի կենտրոն),
- b) եթե հնարավոր չէ որոշել այն Պետությունը, որտեղ նա ունի կենսական շահերի կենտրոն, կամ եթե նա Պետություններից և ոչ մեկում չունի իրեն պատկանող մշտական կացարան, նա կհամարվի միայն այն Պետության ռեզիդենտը, որտեղ նա սովորաբար բնակվում է,
- c) եթե նա սովորաբար երկու Պետություններում էլ բնակվում է, կամ եթե նա սովորաբար չի բնակվում դրանցից և ոչ մեկում, նա կհամարվի միայն այն Պետության ռեզիդենտը, որի ազգային անձ է նա հանդիսանում,
- d) եթե նա հանդիսանում է երկու Պետությունների ազգային անձ կամ դրանցից և ոչ մեկի ազգային անձ չի հանդիսանում, ապա Պայմանավորվող Պետությունների իրավասու մարմինները հարցը կլուծեն փոխադարձ համաձայնությամբ:

3. Այն դեպքում, երբ 1 կետի դրույթների համաձայն ֆիզիկական անձ չհանդիսացող անձը հանդիսանում է երկու Պայմանավորվող Պետությունների ռեզիդենտ, Պայմանավորվող Պետությունների իրավասու մարմինները կձգտեն հարցը լուծել փոխադարձ համաձայնությամբ և կսահմանեն Կոնվենցիայի կիրառման կարգը նման անձանց նկատմամբ:

Հոդված 5 ՄՇՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

1. Մույն Կոնվենցիայի նպատակների եամար «մշտական հաստատություն» տերմինը նշանակում է գործունեության մշտական վայր, որի միջոցով ձեռնարկությունը ամբողջությամբ կամ մասամբ իրականացնում է գործունեություն:

2. «Մշտական հաստատություն» տերմինը, մասնավորապես ներառում է.

- a) ղեկավարման վայր,
- b) մասնաճյուղ,
- c) գրասենյակ,

- d) ֆարքիկա,
  - e) արհեստանոց, և
  - f) հանքանոր, նավթի կամ գազի հորատանցք, քարհանք կամ բնական պաշարների հետախուզման կամ արդյունահանման ցանկացած այլ վայր:
3. a) Շինարարական երապարակը կամ շինարարությունը կամ տեղակայման ծրագիրը կամ դրանց հետ կապված վերահսկիչ գործունեությունը կազմում են մշտական հաստատություն միայն եթե նրա տևողությունը գերազանցում է ինը ամիսը:
- b) Պայմանավորվող Պետության օջշտրում ծովափի և ջրերի հատակի ու դրանց բնական պաշարների հետախուզման կամ շահագործման հետ կապված գործունեությունը կդիտարկվի որպես այդ Պետությունում տեղակայված մշտական հաստատության միջոցով իրականացվող, եթե նման գործունեությունը իրականացվում է ընդհանուր առմամբ 30 օրը գերազանցող ժամանակահատվածում կամ ժամանակահատվածներում՝ ցանկացած 12 ամսյա ժամկետում:
4. Չնայած սույն Հոդվածի նախորդ դրույթներին, կհամարվի, որ «մշտական հաստատություն» տերմինը չի ներառի.
- a) կառույցների օգտագործումը ձեռնարկությանը պատկանող ապրանքների կամ արտադրանքի բացառապես պահպանման, ցուցադրման կամ առաքման նպատակով,
  - b) ձեռնարկությանը պատկանող ապրանքների կամ արտադրանքի պաշարների պահումը բացառապես պահպանման, ցուցադրման կամ առաքման նպատակով,
  - c) ձեռնարկությանը պատկանող ապրանքների կամ արտադրանքի պաշարների պահումը բացառապես այլ ձեռնարկության կողմից վերամշակման նպատակով,
  - d) գործունեության մշտական վայրի պահումը ձեռնարկության համար ապրանքների կամ արտադրանքի բացառապես զնման, կամ տեղեկությունների հավաքման նպատակով,
  - e) գործունեության մշտական վայրի պահումը ձեռնարկության համար բացառապես նախապատրաստական կամ օժանդակ բնույթի ցանկացած այլ գործունեության իրականացման նպատակով,
  - f) գործունեության մշտական վայրի պահումը բացառապես a) - e) ենթակետերում նշված գործունեության տեսակների ցանկացած համակցության իրականացման համար, պայմանով, որ այդպիսի համակցության արդյունքում առաջացող գործունեության մշտական

վայրի համընդհանուր գործունեությունը կրում է նախապատրաստական կամ օժանդակ բնույթ:

5. Չնայած 1 և 2 կետերի դրույթներին, եթե անձը անկախ կարգավիճակով գործակալ չէ, որի մասին խոսվում է օ կետում, և գործում է ձեռնարկության անունից, ունի և սովորաբար օգտագործում է Պայմանավորվող Պետությունում ձեռնարկության անունից կոնտրակտներ կնքելու իրավասություն, ապա այդ ձեռնարկությունը կդիտարկվի որպես այդ Պետությունում մշտական եաստատություն ունեցող ցանկացած գործունեության առնչությամբ, որն այդ անձն իրականացնում է ձեռնարկության համար, բացառությամբ, երբ այդ անձի գործունեությունը սահմանափակվում է 4 կետում նշվածով, որն եթե նույնիսկ իրականացվում է գործունեության մշտական վայրի միջոցով, ապա համաձայն այդ կետի դրույթներին այդ գործունեության մշտական վայրը վեր չի ածում մշտական եաստատության:

6. Ձեռնարկությունը չի դիտարկվում որպես Պայմանավորվող Պետությունում մշտական հաստատություն ունեցող միայն, եթե նա այդ Պետությունում գործունեություն է իրականացնում բրաբերի, զլխավոր կոմիսիոն գործակալի կամ անկախ կարգավիճակով ցանկացած այլ գործակալի միջոցով, պայմանով, որ նման անձինք գործում են իրենց սովորական գործունեության շրջանակներում:

7. Այն փաստը, որ Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ հանդիսացող ընկերությունը վերահսկում է մյուս Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ եանդիսացող ընկերությանը կամ վերահսկվում է նրա կողմից, կամ գործունեություն է իրականացնում այդ մյուս Պետությունում (կամ մշտական եաստատության կամ այլ միջոցով), ինքնին այդ ընկերություններից մեկին չի վերաժում մյուսի մշտական եաստատության:

Գ Լ ՈՒ Ն III ԵԿԱՄՈՒՏԻ ՀԱՐԿՈՒՄԸ

Հոդված 6 ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻՑ

1. Եկամտները, որոնք Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտը ստանում է մյուս Պայմանավորվող Պետությունում գտնվող անշարժ գույքից (ներառյալ եկամուտ գյուղացիական կամ անտառային տնտեսություններից), կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. «Անշարժ գույք» տերմինը պետք է ունենա այն նշանակությունը, որ նա ունի այն Պայմանավորվող Պետության օրենքով, որտեղ գտնվում է դիտարկվող գույքը: Անշարժ գույքին վերաբերվող սույն Կոնվենցիայի դրույթները պետք է կիրառվեն նաև անշարժ գույքին օժանդակ գույքի, գյուղատնտեսությունում և անտառային տնտեսությունում օգտագործվող անասունների ու սարքավորումների, իրավունքների, որոնց նկատմամբ կիրառվում են հողային սեփականությանը վերաբերվող ընդհանուր օրենքի դրույթները, ցանկացած օպցիոնի կամ անշարժ գույքի ձեռք բերման մասնատիպ իրավունքի, անշարժ գույքի ուժգնությունից և որպես աշխատանք կամ աշխատելու իրավունք դիտարկվող փոփոխական կամ հաստատագրված վճարումների իրավունքների,

հանրային պաշարների, աղբյուրների և այլ բնական համաձոնների, ծովափի և ջրերի հատակի ու դրանց բնական պաշարների հետախուզումից կամ շահագործումից առաջացող միջոցների համար իրավունքների, ներառյալ նման միջոցներից ստացվող տոկասների կամ օգուտի իրավունքները. նկատմամբ: Ծովային, գետային կամ օդային նավերը որպես անշարժ գույք չեն դիտարկի:

3. 1 կետի դրույթները կկիրառվեն նաև անշարժ գույքի անմիջական օգտագործումից, վարձակալության տրամադրումից կամ անշարժ գույքի ցանկացած այլ ձևով օգտագործումից, ինպես նաև անշարժ գույքի օտարումից ստացված եկամուտների նկատմամբ,:

4. Եթե ընկերությունում բաժնետոմսերի կամ այլ կորպորատիվ իրավունքների տիրապետումը այդպիսի բաժնետոմսերի կամ կորպորատիվ իրավունքների սեփականատիրոջը իրավունք է տալիս օգտագործել ընկերությանը պատկանող անշարժ գույքը, ապա անմիջական օգտագործումից, վարձակալության տրամադրումից կամ այդպիսի իրավունքի օգտագործումից ցանկացած այլ ձևով ստացված եկամուտները կարող են հարկվել այն Պայմանավորվող Պետությունում, որտեղ անշարժ գույքը գտնվում է:

5. 1, 3 և 4 կետերի դրույթները կիրառվում են նաև ձեռնարկության անշարժ գույքից առաջացած եկամուտների և անկախ անձնական ծառայություններ ստանցելու համար օգտագործվող անշարժ գույքից առաջացած եկամուտների նկատմամբ:

Հոդված 7 ՉԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐԱԿԱՆ ԸԱՀՈՒՅԹ

1. Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության շահույթը հարկվում է միայն այդ Պետությունում, միայն եթե նման ձեռնարկությունը գործունեություն չի իրականացնում մյուս Պայմանավորվող Պետությունում գտնվող մշտական հաստատության միջոցով: Եթե ձեռնարկությունը գործունեությունը իրականացնում է նշված ձևով, ապա ձեռնարկության շահույթը կարող է հարկվել մյուս Պետությունում, րայց միայն այն մասով, որը վերաբերվում է այդ մշտական հաստատությանը:

2. Հաշվի առնելով 3 կետի դրույթները, երբ Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկությունը մյուս Պայմանավորվող Պետությունում գործունեություն է իրականացնում այնտեղ գտնվող մշտական հաստատության միջոցով, ապա Պայմանավորվող Պետություններից յուրաքանչյուրում այդ մշտական հաստատությանն է վերագրվում այն շահույթը, որ նա կարող էր ստանալ այդպիսի կամ համանման պայմաններում, այդպիսի կամ համանման գործունեությամբ զբաղված՝ առանձին և ինքնուրույն ձեռնարկություն չլինելու դեպքում, և զործեր ամբողջովին անկախ ձեռնարկությունից, որի մշտական հաստատությունը համդիսանում է:

3. Մշտական հաստատության շահույթը որոշելիս թույլատրվում է այդպիսի մշտական հաստատության նպատակների համար կատարված ծախսերի հանում, ներառյալ կառավարչական և ընդհանուր վարչական

ծախսերը, անկախ այն բանից կատարված են դրանք այն Պետությունում, որտեղ գտնվում է այդ մշտական հաստատությունը, թե նրա սახմաններից դուրս:

4. Եթե Պայմանավորվող Պետությունում մշտական հաստատությանը վերաբերող շահույթի որոշումը ձեռնարկության տարբեր ստորաբաժանումների միջև շահույթի ընդհանուր գումարի համամասնական բաշխման հիման վրա հանդիսանում է սովորական երևույթ, ապա 2 կետում ոչինչ չի խոչընդոտի Պայմանավորվող Պետությանը հարկվող շահույթը հաշվարկել նման բաշխման միջոցով՝ ինչպես սովորաբար ընդհանրված է, ընդ որում բաշխման ընտրված եղանակը պետք է համապատասխանի սույն Հոդվածի սկզբունքներին:

5. Ոչ մի շահույթ չի հաշվեգրվի մշտական հաստատությանը այդ մշտական հաստատության կողմից իր ձեռնարկության համար ապրանքների կամ արտադրանքի միայն գնման հիման վրա:

6. Նախորդ կետերի նպատակների համար, մշտական հաստատությանը վերաբերող շահույթը ամեն տարի որոշվում է միևնույն եղանակով, եթե միայն դրա փոփոխման համար հիմնավոր ու բավարար պատճառ չառաջանա:

7. Եթե շահույթը ներառում է եկամտի այնպիսի տեսակներ, որոնց մասին առանձին նշված է սույն Կոնվենցիայի այլ Հոդվածներում, ապա այդ Հոդվածների դրույթները չեն շոշափում սույն Հոդվածի դրույթներին:

Հոդված 8

ՕԴԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ

1. Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության շահույթը, ստացված միջազգային փոխադրումներում օդանավի շահագործումից, հարկվում է միայն այդ Պետությունում:

2. Սույն Հոդվածի 1 կետի դրույթները կիրառվում են նաև այն շահույթի նկատմամբ, որն առաջանում է պլուտմ, համատեղ գործունեությունում կամ միջազգային շահագործման գործակալությունում մասնակցելուց, բայց միայն այն մասի նկատմամբ, որը վերագրվում է համատեղ գործունեությունում նրա մասնակցությանը:

Հոդված 9

ԱՍՈՑԱՅՎԱԾ (ՁՈՒԳՈՐԴՎԱԾ) ՉԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Այն դեպքում, երբ

- a) Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկությունը ուղղակի կամ անուղղակի կերպով մասնակցում է մյուս Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության կառավարմանը, վերահսկմանը կամ կապիտալում, կամ
- b) միևնույն անձինք ուղղակի կամ անուղղակի կերպով մասնակցում են Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության և մյուս Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության կառավարմանը, վերահսկմանը կամ կապիտալում,

և յուրաքանչյուր դեպքում երկու ձեռնարկությունների միջև՝ նրանց առևտրային և ֆինանսական փոխհարաբերություններում, ստեղծվում կամ սահմանվում են պայմաններ, որոնք տարբերվում են այն պայմաններից, որոնք կարող էին լինել երկու անկախ ձեռնարկությունների միջև, ապա ցանկացած շահույթ, որը կարող էր հաշվեգրվել նրանցից մեկին, բայց այդ պայմանների պատճառով չի հաշվեգրվել, կարող է մտցվել այդ ձեռնարկության շահույթի մեջ և համապատասխանաբար հարկվել:

2. Այն դեպքում, երբ Պայմանավորվող Պետությունը այդ Պետության ձեռնարկության հարկվող շահույթի մեջ ներառում է և համապատասխանաբար հարկում շահույթ, որի նկատմամբ մյուս Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկությունը այդ մյուս Պետությունում արդեն իսկ ենթարկվել է հարկմանը, և այդպիսով ներառված շահույթն այն շահույթն է, որը հաշվեգրված կլիներ առաջին եիջատակված Պետության ձեռնարկությանը, եթե երկու ձեռնարկությունների միջև փոխհարաբերությունները լինեին նույնպիսին, ինչպես անկախ ձեռնարկությունների միջև, ապա այդ մյուս Պետությունը կկատարի այնտեղ հաշվեգրված այդ շահույթի համապատասխան ճշգրտում: Այդպիսի ճշգրտումը որոշելիս, պատշաճ կերպով հաշվի կառնվեն սույն Կոնվենցիայի մյուս դրույթները, իսկ Պայմանավորվող Պետությունների իրավասու մարմինները անհրաժեշտության դեպքում կխորհրդակցեն միմյանց եետ:

Հոդված 10 ՇԱՀԱՔԱԺԻՆՆԵՐ

1. Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ հանդիսացող ընկերության կողմից մյուս Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտին վճարվող շահաբաժինները կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Սակայն նման շահաբաժինները կարող են հարկվել նաև այն Պայմանավորվող Պետությունում, որի ռեզիդենտն է համարվում շահաբաժինները վճարող ընկերությունը՝ այդ Պետության օրենքներին համապատասխան, սակայն եթե շահաբաժինների փաստացի սեփականատերը համարվում է մյուս Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ, ապա այդ ձևով գանձվող հարկը չպետք է գերազանցի.

a) շահաբաժինների համախառն գումարի 5%-ը, եթե փաստացի սեփականատեր համարվող ընկերությունը (ընկերակցություն) ց տարբեր) ուղղակի տնօրինում է շահաբաժիններ վճարող ընկերության գույքի առնվազն 25%-ը,

b) շահաբաժինների համախառն գումարի 15%-ը՝ մնացած բոլոր դեպքերում:

Սույն կետը չի շոշափում ընկերության հարկումը այն շահույթի նկատմամբ, որից վճարվում են շահաբաժիններ:

3. «Շահաբաժիններ» տերմինը սույն Հոդվածում կիրառելիս նշանակում է եկամտա քաժնետոմսերից կամ պարտապատեանջ չհանդիսացող՝ շահույթին մասնակցելու իրավունք տվող, այլ իրավունքներից, ինչպես նաև եկամտա այլ

իրավունքներից, որը ենթակա է նույնպիսի հարկային կարգավորմանը, ինչպես բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտ, այն Պետության օրենքներին համապատասխան, որի ռեզիդենտն է հանդիսանում բաշխումն իրականացնող ընկերությունը:

4. 1 և 2 կետերի դրույթները չեն կիրառվում, եթե շահաբաժինների փաստացի սեփականատերը, հանդիսանալով Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ, գործունեություն է իրականացնում մյուս Պայմանավորվող Պետությունում, որի ռեզիդենտ է համարվում շահաբաժիններ վճարող ընկերությունը, այնտեղ գտնվող մշտական հաստատության միջոցով կամ այդ մյուս Պետությունում անկախ անձնական ծառայություններ է մատուցում այնտեղ գտնվող մշտական բազայի միջոցով, և հուլյնզը, օրի հետ կապված շահաբաժիններ են վճարվում, եիրավի վերաբերվում է մնան մշտական հաստատությանը կամ մշտական բազային: Այդ դեպքում, ելնելով հանգամանքներից, կիրառվում են 7 (Չեռնարկատիրական շահույթ) կամ 14 (Անկախ անձնական ծառայություններ) Հոդվածների դրույթները:

5. Այն դեպքում, երբ Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ հանդիսացող ընկերությունը շահույթ կամ եկամուտներ է ստանում մյուս Պայմանավորվող Պետությունից, այդ մյուս Պետությունը կարող է հարկումից լրիվ ազատել այդ ընկերության կողմից վճարվող շահաբաժինները, քացառությամբ եթե այդ շահաբաժինները վճարվում են այդ մյուս Պետության ռեզիդենտին, կամ եթե հուլյնզը, օրի հետ կապված վճարվում են շահաբաժինները, եիրավի վերաբերվում է այդ մյուս Պետությունում գտնվող մշտական հաստատությանը կամ մշտական բազային, և ընկերության չբաշխված շահույթից հարկեր չգանձել, նույնիսկ եթե շահաբաժինները վճարվում են կամ չբաշխված շահույթը լրիվ կամ մասնակիորեն կազմված են այդ մյուս Պետությունում առաջացող շահույթից կամ եկամտից:

Հոդված 11 ՏՈՒՆՍՆԵՐ

1. Պայմանավորվող Պետությունում առաջացող և մյուս Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտին վճարվող տոկոսները կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Սակայն, այդպիսի տոկոսները կարող են հարկվել նաև այն Պայմանավորվող Պետությունում, օրտեղ դրանք համապատասխան այդ Պետության օրենքներին առաջանում են, բայց եթե տոկոսների փաստացի սեփականատերը համարվում է մյուս Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ, ապա զանձվող հարկը չպետք է գերազանցի տոկոսների համախառն գումարի 10%-ը:

3. Անկախ 2 կետի դրույթներից, Պայմանավորվող Պետությունում առաջացող տոկոսները, որոնք ստանում և փաստորեն տնօրինում է մյուս Պայմանավորվող Պետության Կառավարությունը, ներառյալ իշխանության տեղական մարմինները, Կենտրոնական Բանկը կամ Կառավարության կողմից ամբողջովին տնօրինվող ցանկացած ֆինանսական կազմակերպությունը, կամ

Լրառավարության կողմից երաշխավորվող փոխատվություններից ստացվող տոկոսները, առաջին հիշատակված Պետությունում հարկումից ազատվում են:

4. «Տոկոսներ» տերմինը սույն Հոդվածում կիրառելիս նշանակում է եկամտոտ ցանկացած տեսակի պարտապահանջներից, անկախ գրավային ապահովումից և պարտապահի շահույթներին մասնակցելու յուրավունքի առկայությունից, և մասնավորապես կառավարական արժեթղթերից և պարտատոմսերից կամ փոխառության տոմսերից եկամուտը, ներառյալ այդպիսի արժեթղթերի, պարտատոմսերի կամ փոխառության տոմսերի պարզևավճարներն ու շահույթները: Սույն Հոդվածի նպատակների եամար ժամկետանց վճարումների դիմաց գանձվող տուգանքները ռոպես տոկոսներ չեն դիտարկվում:

5. 1, 2 և 3 կետերի դրույթները չեն կիրառվում, եթե տոկոսների փաստացի սեփականատերը, լինելով Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ, տոկոսների առաջացման աղբյուր եանդիսացող մյուս Պայմանավորվող Պետությունում գործունեություն է իրականացնում այնտեղ գտնվող մշտական եաստատության միջոցով, կամ այդ մյուս Պետությունում անկախ անձնական ծառայություններ է մատուցում այնտեղ գտնվող մշտական քազայի միջոցով, և պարտապահանջը, որի հիման վրա տոկոսները վճարվում են, հիրավի վերաբերվում է նման մշտական հաստատությանը կամ մշտական քազային: Այդ դեպքում, ելնելով հանգամանքներից, կիրառվում են 7 (Չեռնարկատիրական շահույթ) կամ 14 (Անկախ անձնական ծառայություններ) Հոդվածների դրույթները:

6. Համարվում է, որ տոկոսներն առաջանում են Պայմանավորվող Պետությունում, եթե վճարողն այդ Պետության ռեզիդենտն է: Մակայն եթե տոկոսներ վճարող անձը, անկախ այն դանից՝ Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ է թե ոչ, մշտական հաստատություն կամ մշտական քազա ունի Պայմանավորվող Պետությունում, որոնց առնչությամբ առաջացել է պարտքը, որի տոկոսները վճարվում են, և այդ տոկոսների վճարման ծախսերը կատարում է նման մշտական հաստատությունը կամ մշտական քազան, ապա համարվում է, որ նման տոկոսները առաջանում են այն Պետությունում, որտեղ գտնվում են մշտական հաստատությունը կամ մշտական քազան:

7. Եթե վճարողի և տոկոսների փաստացի սեփականատերի, կամ նրանց երկուսի և որևէ երրորդ անձի միջև հատուկ հարաբերությունների պատճառով վճարման նպատակով հիմք ծառայող պարտապահանջին վերաբերվող տոկոսների գումարը գերազանցում է այն գումարը, որը կհամաձայնեցվեր վճարողի և տոկասների փաստացի սեփականատիրոջ միջև նման եարաբերությունների քազակայության դեպքում, ապա սույն Հոդվածի դրույթները կիրառվում են միայն վերջին հիշատակված գումարի նկատմամբ: Այդ դեպքում վճարի ավելցուկային մասը կնմա հարկման ենթակա Պայմանավորվող Պետություններից յուրաքանչյուրի օրենքներին համապատասխան, հաշվի առնելով սույն Լռնվեցիայի մյուս դրույթները:

Հոդված 12
ՌՈՅԱԼՏԻ

1. Պայմանավորվող Պետությունում առաջացող և մյուս Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտին վճարվող ռոյալտին կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Սակայն նման ոռոյալտին կարող է հարկվել նաև այն Պայմանավորվող Պետությունում, որտեղ դրանք առաջանում են համապատասխան այդ Պետության օրենքներին, սակայն եթե ոռոյալտի փաստացի սեփականատերը համարվում է մյուս Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ, ապա այդ ձևով գանձվող հարկը չպետք է գերազանցի ոռոյալտի համախառն գումարի 10%-ը:

3. «Ռեոյալտի» տերմինը սույն Հոդվածում կիրառելիս նշանակում է փոխհատուցման տեսքով ցանկացած տեսակի վճարումներ՝ ստացված որպես զրականության, արվեստի կամ գիտության ստեղծագործությունների (ներառյալ կինոֆիլմերը, ռադիո կամ հեռուստատեսային հաղորդումների հեռարձակման համար ֆիլմերը կամ ձայնագրությունները) օգտագործման կամ օգտագործման իրավունքի համար ցանկացած հեղինակային իրավունքներից, ցանկացած պատենտների, ապրանքանիշի, դիզայնի կամ մոդելի, պլանի, գաղտնի բանաձևի կամ գործընթացի, կամ արդյունաբերական, առևտրային կամ գիտական սարքավորման օգտագործման կամ օգտագործման իրավունքի տրամադրման համար, կամ արդյունաբերական, առևտրային կամ գիտական փորձի վերաբերյալ տեղեկության համար:

4. 1 և 2 կետերի դրույթները չեն կիրառվում, եթե ոռոյալտի փաստացի սեփականատերը, լինելով Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ, գործունեություն է իրականացնում ոռոյալտի աղբյուր հանդիսացող մյուս Պայմանավորվող Պետությունում գտնվող մշտական հաստատության միջոցով, կամ այդ մյուս Պետությունում անկախ անձնական ծառայություններ է մատուցում այնտեղ գտնվող մշտական բազայի միջոցով, և իրավունքը կամ գույքը, որոնց նկատմամբ վճարվում է ոռոյալտին, եիրավի կապված են այդպիսի մշտական հաստատության կամ մշտական բազայի հետ: Այդ դեպքում, ելնելով հանգամանքներից, կիրառվում են 7 (Չեռնարկատիրական շաեույթ) կամ 14 (Անկախ անձնական ծառայություններ) Հոդվածների դրույթները:

5. Համարվում է, որ ոռոյալտին առաջանում է Պայմանավորվող Պետությունում, եթե վճարողը այդ Պետության ռեզիդենտն է: Սակայն եթե ոռոյալտի վճարող անձը, անկախ այն բանից՝ Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ է թե ոչ, Պայմանավորվող Պետությունում ունի մշտական հաստատություն կամ մշտական բազա, որի կապակցությամբ ոռոյալտի վճարելու պարտավորություն է առաջացել և այդ ոռոյալտի վճարման ծախսերը կրում են այդ մշտական հաստատությունը կամ մշտական բազան, ապա համարվում է, որ ոռոյալտին առաջանում է այն Պետությունում, որտեղ գտնվում են մշտական հաստատությունը կամ մշտական բազան:

6. Եթե վճարողի և փաստացի սեփականատերի միջև կամ նրանց երկուսի և երրորդ անձի միջև հատուկ եարաբերությունների պատճառով վճարման համար եիմք ծառայող օգտագործմանը, իրավունքին կամ տեղեկատվությանը վերաբերվող ոռոյալտի գումարը գերազանցում է այն գումարը, որը համաձայնեցված կլիներ վճարողի և փաստացի սեփականատիրոջ միջև՝ այդպիսի հարաբերությունների բացակայության դեպքում, ապա սույն Հոդվածի դրույթները կիրառվում են միայն վերջին հիշատակված գումարի նկատմամբ: Այդ դեպքում վճարի ավելցուկային մասն կմնա հարկման ենթակա Պայմանավորվող Պետություններից յուրաքանչյուրի օրենքներին համապատասխան, պատշաճ կերպով հաշվի առնելով սույն Կոնվենցիայի մյուս դրույթները:

**Հողված 13
ԳՈՒՅՔԻ ԱՐԺԵՔԻ ՀԱՎԵԼԱԾԸ**

1. Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտի մյուս Պայմանավորվող Պետությունում գտնվող և 6 Հողվածում (Եկամուտներ անշատ գույքից) սահմանված անշարժ գույքի օտարումից ստացված արժեքի հավելաճը կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտի կողմից ընկերության, որի ակտիվները հիմնականում կազմված են մյուս Պայմանավորվող Պետությունում գտնվող և 6 Հողվածում (Եկամուտներ անշատ գույքից) սահմանված անշարժ գույքից, բաժնետոմսերի օտարումից ստացված արժեքի հավելաճը կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

3. Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության տնօրինության տակ գտնվող և մյուս Պայմանավորվող Պետությունում մշտական հաստատության ձեռնարկատիրական գույքի մաս կազմող կամ անկախ ծառայությունների մատուցման համար Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտի տնօրինության տակ գտնվող և մյուս Պայմանավորվող Պետությունում մշտական բազային վերաբերվող շարժական գույքի օտարումից առաջացած եկամուտները, ներառյալ նման մշտական հաստատության (առանձին կամ ամբողջ ձեռնարկության հետ մեկտեղ) կամ նման մշտական բազայի օտարումից առաջացած նման եկամուտները կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

4. Միջազգային փոխադրումներում Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության կողմից շահագործվող օդանավի կամ նման օդանավի շահագործման հետ կապված շարժական գույքի օտարումից առաջացած եկամուտները հարկվում են միայն այդ Պետությունում:

5. 1, 2, 3 և 4 կետերում չնշված ցանկացած այլ գույքի օտարումից առաջացած եկամուտները հարկվում են միայն այն Պայմանավորվող Պետությունում, որի ռեզիդենտն է հանդիսանում գույքը օտարող անձը:

**Հողված 14
ԱՆԿԱԽ ԱՆՉՆԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

1. Եկամուտը, որ Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ հանդիսացող ֆիզիկական անձը ստանում է մասնագիտական ծառայությունների մատուցումից կամ այլ անկախ բնույթի գործունեությունից հարկվում է միայն այդ Պետությունում, բացառությամբ այն դեպքի, երբ նա մյուս Պայմանավորվող Պետությունում ունի մշտական բազա (իր գործունեությունն իրականացնելու համար կանոնավար օգտագործվող մշտական վայր): Եթե նա ունի նման մշտական բազա, ապա եկամուտը կարող է հարկվել մյուս Պայմանավորվող Պետությունում, իսկ միայն այդ մշտական բազային վերաբերվող մասով: Այդ նպատակի համար, եթե Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ հանդիսացող ֆիզիկական անձը գտնվում է մյուս Պայմանավորվող Պետությունում ընդհանուր առմամբ 183 օրը չզերազանցող ժամանակահատվածում կամ ժամանակահատվածներում՝ ցանկացած 12-ամսյա ժամկետում, որը սկսվում կամ վերջանում է ֆինանսական տարում, ապա կհամարվի, որ նա այդ

Պետությունում ռմի կանոնավար օգտագործվող մշտական բազա և այդ մյուս Պետությունում իրականացվող իր, վերը նշված, գործունեությունից ստացվող եկամուտը վերաբերվում է այդ մշտական բազային:

2. «Մասնագիտական ծառայություններ» տերմինը ներառում է մասնավորապես, անկախ գիտական, գրական, արվեստաբանական, կրթական կամ դասախոսական գործունեություն, ինչպես նաև բժիշկների, իրավաբանների, ինժեներների, ճարտարապետների, ատամնաբույժների և հաշվապահների անկախ գործունեություն:

Հոդված 15

ԿԱՆՅԱԼ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Հաշվի առնելով 16 (Տնօրենների պատվավճարները), 18 (Կենսաթոշակներ) և 19 (Պետական ծառայություն) Հոդվածների դրույթները, ոռճիկը, աշխատավարձը և նման այլ վարձատրությունները, որոնք Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտը ստանում է վարձու աշխատանքի դիմաց, հարկվում են միայն այդ Պետությունում, եթե միայն վարձու աշխատանքը չի իրականացվում մյուս Պայմանավորվող Պետությունում: Եթե վարձու աշխատանքը իրականացվում է նման ձևով, ապա այդ առնչությամբ ստացված վարձատրությունները կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Չնայած 1 կետի դրույթների, Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտի ստացած վարձատրությունը մյուս Պայմանավորվող Պետությունում իրականացվող վարձու աշխատանքի դիմաց, հարկվում է միայն առաջին հիշատակված Պետությունում, եթե.

- a) ստացողը գտնվում է մյուս Պետությունում ընդհանուր առմամբ 183 օրը չգերազանցող ժամանակահատվածում կամ ժամանակահատվածներում՝ ցանկացած 12-ամսյա ժամկետում, որը սկսվում կամ վերջանում է ֆինանսական տարում, և
- b) վարձատրությունը կատարվում է այդ մյուս Պետության ռեզիդենտ չհանդիսացող վարձողի կողմից կամ վարձողի անունից, և
- c) վարձատրությունների վճարման ծախսերը չեն կրում այդ մյուս Պետությունում վարձողի ունեցած մշտական հաստատությունը կամ մշտական բազան:

3. Անկախ սույն Հոդվածի նախորդ դրույթներից, միջազգային փոխադրումներում Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության կողմից շահագործվող օդանավերում իրականացվող վարձու աշխատանքի հետ կապված վարձատրությունը կարող է հարկվել այդ Պետությունում:

Հոդված 16

ՏՆՕՐԵՆՆԵՐԻ ՀՈՆՈՐԱՐՆԵՐԸ

Տնօրենների հոնորարները և այլ նույնատիպ վարձատրությունները, որոնք Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտը ստանում է որպես մյուս

Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ հանդիսացող ընկերության տնօրենների խորհրդի կամ ցանկացած այլ մույնատիպ մարմնի անդամ, կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

Հոդված 17

ԱՐՎԵՍՏԻ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԸ ԵՎ ՄԱՐԶԻԿՆԵՐԸ

1. Աճկախ 14 (Աճկախ անձնական ծառայություններ) և 15 (Կախյալ անձնական ծառայություններ) Հոդվածների դրույթներից, այն եկամուտը, որը Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտը ստանում է որպես արվեստի աշխատող, ինչպիսին է թատրոնի, կինոյի, ռադիոյի կամ հեռուստատեսության արտիստը, կամ երաժիշտը, կամ որպես մարզիկ մյուս Պայմանավորվող Պետությունում իրականացվող, որպես այդպիսին, իր անձնական գործունեությունից, կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Եթե արվեստի աշխատողի կամ մարզիկի, որպես այդպիսին, իրականացվող անձնական գործունեության եկամուտը վերագրվում է ոչ թե անմիջապես արվեստի աշխատողին կամ մարզիկին, այլ մեկ ուրիշ անձին, ապա, աճկախ 7 (Չեղմարկատիրական շահույթ), 14 (Աճկախ անձնական ծառայություններ) և 15 (Կախյալ անձնական ծառայություններ) Հոդվածների դրույթներից, այդ եկամուտը կարող է հարկվել այն Պայմանավորվող Պետությունում, որտեղ արվեստի աշխատողը կամ մարզիկը իրականացնում է այդ գործունեությունը:

3. 1 և 2 կետերի դրույթները չեն վերաբերվում այն եկամուտին, որը արվեստի աշխատողները կամ մարզիկները ստանում են Պայմանավորվող Պետությունում իրականացվող գործունեությունից, եթե այդ Պետության այցելությունը ամբողջովին կամ մասամբ ֆինանսավորվում է Պայմանավորվող Պետություններից մեկի կամ երկուսի, կամ տեղական իշխանության մարմինների հասարակական հիմնադրամներից: Նման դեպքում այդ գործունեությունից ստացված եկամուտը հարկվում է միայն այն Պայմանավորվող Պետությունում, որի ռեզիդենտ է համարվում արվեստի աշխատողը կամ մարզիկը:

Հոդված 18

ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿՆԵՐ

Հաշվի առնելով 19 Հոդվածի (Պետական ծառայություն) 2 կետի դրույթները Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտին վճարվող կենսաթոշակները և այլ համանման վարձատրությունները (ներառյալ սոցիալական ապահովության օրենսդրությամբ վճարվող կենսաթոշակները և այլ համանման վարձատրությունները)՝ կապված նրա նախկին վարձու աշխատանքի հետ, հարկվում են միայն այդ Պետությունում:

Հոդված 19

ՊԵՏԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

1. a) Պայմանավորվող Պետության կամ իշխանության տեղական մարմնի կողմից ֆիզիկական անձին՝ այդ Պետության կամ իշխանությանը մատուցած ծառայությունների դիմաց, կենսաթոշակից բացի, վճարված

ռոճիկը, աշխատավարձը կամ այլ նմանատիպ վարձատրությունը, հարկվում է միայն այդ Պետությունում,
b) Սակայն նման ռոճիկը, աշխատավարձը կամ այլ նմանատիպ վարձատրությունը հարկվում է միայն մյուս Պայմանավորվող Պետությունում, եթե ծառայությունները մատուցվում են այդ Պետությունում և այդ Պետության ռեզիդենտ հանդիսացող ֆիզիկական անձը.

(i) հանդիսանում է այդ Պետության ազգային անձ, կամ

(ii) չի դարձել այդ Պետության ռեզիդենտը միայն ծառայություններ մատուցելու նպատակով:

2. a) Պայմանավորվող Պետության կամ իշխանության տեղական մարմնի, կամ նրանց կողմից ստեղծված եինմադրամներից ֆիզիկական անձին՝ այդ Պետությանը կամ իշխանությանը մատուցած ծառայությունների դիմաց, վճարված ցանկացած կենսաթոշակ հարկվում է միայն այդ Պետությունում:

b) Սակայն, նման կենսաթոշակը հարկվում է միայն մյուս Պայմանավորվող Պետությունում, եթե ֆիզիկական անձը հանդիսանում է այդ Պետության ռեզիդենտ ու ազգային անձ:

3. 15 (Կախյալ անձնական ծառայություններ), 16 (Տնօրենների հոնորարները) և 18 (Կենսաթոշակներ) Հոդվածների դրույթները կկիրառվեն այն ռոճիկի, աշխատավարձի կամ այլ նմանատիպ վարձատրությունների ու կենսաթոշակների նկատմամբ, որոնք կապված են Պայմանավորվող Պետության կամ իշխանության տեղական մարմնի կողմից իրականացվող գործունեության հետ:

Հոդված 20 ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ

Մինչև անմիջականորեն Պայմանավորվող Պետություն ժամանելը մյուս Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ հանդիսացող և առաջին ելիջատակված Պետությունում բացառապես ուսանելու կամ կրթություն ստանալու նպատակով գտնվող ուսանողի, պրակտիկանտի կամ ստաժորի կողմից ստացվող վճարումները՝ նախատեսված ապրելու, ուսանելու կամ կրթություն ստանալու համար, չեն հարկվում այդ Պետությունում, եթե այդ վճարումների աղբյուրները գտնվում են այդ Պետության սահմաններից դուրս:

Հոդված 21 ԱՅԼ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ

1. Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտի եկամուտների՝ սույն Համաձայնագրի Ութերորդ Հոդվածներում չիշխատակված, տեսակները, անկախ նրանց առաջացման աղբյուրից, հարկվում են միայն այդ Պետությունում:

2. 1 կետի դրույթները չեն կիրառվում 6 Հոդվածի (Եկամուտներ անշարժ գույքից) 2 կետում սահմանված անշարժ գույքի եկամուտներից տարբեր այլ

եկամուտների նկատմամբ, եթե նման եկամուտներ ստացողը լինելով Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ մյուս Պայմանավորվող Պետությունում գործունեություն է իրականացնում այնտեղ տեղակայված մշտական հաստատության միջոցով, կամ այդ մյուս Պետությունում մատուցում է անկախ անձնական ծառայություններ այնտեղ գտնվող մշտական բազայի միջոցով, և իրավունքը կամ գույքը, որոնց առնչությամբ ստացվել է եկամուտը, հիրավի կապված է այդպիսի մշտական հաստատության կամ մշտական բազայի հետ: Այդ դեպքում, հանգամանքներից էլնելով, կիրառվում են 7 (Չեոնարկատիրական շահույթ) կամ 14 (Անկախ անձնական ծառայություններ) Հոդվածների դրույթները:

**Գ.ԼՈՒԽ IV
ԳՈՒՅՔԻ ՀԱՐԿՈՒՄԸ**

**Հոդված 22
ԳՈՒՅՔ**

1. Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտի սեփականություն հանդիսացող և մյուս Պայմանավորվող Պետությունում գտնվող անշարժ գույքով ներկայացված գույքը, որի մասին հիշատակվում է 6 Հոդվածում (Եկամուտներ անշարժ գույքից), կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության գույքը՝ ներկայացված մյուս Պայմանավորվող Պետությունում ունեցած մշտական հաստատության մաս կազմող ձեռնարկատիրական գույքով կամ Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտի տնօրինության տակ գտնվող և անկախ անձնական ծառայություններ մատուցելու նպատակով մյուս Պայմանավորվող Պետությունում տեղաբաշխված մշտական բազայի հետ կապված շարժական գույքը, կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

3. Գույքը, ներկայացված Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության կողմից միջազգային փոխադրումներում շահագործվող օդանավով և այդ օդանավի շահագործման հետ կապված շարժական գույքով, կարող է հարկվել միայն այդ Պետությունում:

4. Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտի գույքի մյուս բոլոր տարրերը հարկվում են միայն այդ Պետությունում:

**Գ.ԼՈՒԽ V
ԿՐԿՆԱԿԻ ՀԱՐԿՄԱՆ ՎԵՐԱՑՄԱՆ ՄԵԹՈՂՆԵՐԸ**

**Հոդված 23
ԿՐԿՆԱԿԻ ՀԱՐԿՄԱՆ ՎԵՐԱՑՈՒՄԸ**

- 1. Լատվիայի դեպքում կրկնակի հարկումը վերացվում է հետևյալ կերպ.
- ա) եթե Լատվիայի ռեզիդենտը եկամուտ է ստանում կամ գույք է տնօրինում, որոնք սույն Կոնվենցիային համաձայն կարող են հարկվել

Հայաստանում, չմայած Մույնիսկ, եթե նրա ներքին օրենքներով տրամադրվում են ավելի բարենպաստ պայմաններ, Լատվիան թույլ կտա.

- i) այդ ռեզիդենտի եկամտահարկից հանել Հայաստանում վճարված եկամտահարկին հավասար գումար,
- ii) այդ ռեզիդենտի գույքահարկից հանել Հայաստանում վճարված գույքահարկին հավասար գումար:

Սակայն այդ հանումները, երկու դեպքում էլ՝ կախված հանգամանքներից, չպետք է գերազանցեն Լատվիայում եկամտահարկի կամ գույքահարկի հաշվարկված մասը՝ մինչև Հայաստանում հարկման ենթակա եկամուտին կամ գույքին վերաբերվող հանման տրամադրումը,:

- b) a) ենթակետի նպատակների համար եթե Լատվիայի ռեզիդենտ հանդիսացող ընկերությունը շահաբաժին է ստանում Հայաստանի ռեզիդենտ կանոնադրված ընկերությունից, որում տնօրինում է լիիրավ ձայնի իրավունք տվող իր բաժնետոմսերի առնվազն 10%-ը, ապա Հայաստանում վճարված հարկը իր մեջ ներառում է ոչ միայն շահաբաժինից գանձվող հարկը, այլ նաև ընկերության հիմնական շահույթից գանձված հարկի համապատասխան մասը, որից վճարվել են շահաբաժինները:

2. Հայաստանի գեաքում կրկնակի հարկումը վերացվում է կետևյալ կերպ.

- a) եթե Հայաստանի ռեզիդենտը եկամուտ է ստանում կամ գույք է տնօրինում, որոնք սույն Կոնվենցիային համաձայն կարող են հարկվել Լատվիայում, ապա Հայաստանը թույլ կտա.

- i) այդ ռեզիդենտի եկամտահարկից հանել Լատվիայում վճարված եկամտահարկին հավասար գումար,
- ii) այդ ռեզիդենտի գույքահարկից հանել Լատվիայում վճարված գույքահարկին հավասար գումար:

Սակայն այդ հանումները, երկու դեպքում էլ՝ կախված հանգամանքներից, չպետք է գերազանցեն եկամտահարկի կամ գույքահարկի հաշվարկված մասը՝ մինչև Լատվիայում հարկման ենթակա եկամուտին կամ գույքին վերաբերվող հանման տրամադրումը,:

- b) երբ սույն Կոնվենցիայի ցացկացած դրույթին համապատասխան Հայաստանի ռեզիդենտի ստացած եկամուտը կամ տնօրինած գույքը Հայաստանում հարկումից ազատված է, այնուամենայնիվ նման ռեզիդենտի եկամուտի կամ գույքի մնացած մասի վրա դրվող հարկի գումարը հաշվարկելիս Հայաստանը կարող է հաշվի առնել հարկումից ազատված եկամուտը կամ գույքը:

ԳԼՈՒԽ VI
ՀԱՏՈՒԿ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 24
ԱՆԽՏՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Պայմանավորվող Պետության ազգային անձինք մյուս Պայմանավորվող Պետությունում չեն ենթարկվի այլ կամ ավելի ծանր հարկման կամ դրա հետ կապված պարտավորությանը, քան այն հարկումը կամ դրա հետ կապված պարտավորությունը, որին ենթարկվում են այդ մյուս Պետության ազգային անձինք նույն հանգամանքների դեպքում, մասնավորապես ռեզիդենտության առումով: Այս դրույթը, չնայած 1 Հոդվածի (Անձինք ում նկատմամբ կիրառվում է Կոնվենցիան) դրույթներին, կիրառվում է նաև Պայմանավորվող Պետություններից մեկի կամ երկուսի ռեզիդենտ չհանդիսացող ֆիզիկական անձանց նկատմամբ:

2. Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ հանդիսացող, քաղաքացիություն չունեցող անձինք Պայմանավորվող Պետություններից և ոչ մեկում չպետք է ենթարկվեն այլ կամ ավելի ծանր հարկման կամ դրա հետ կապված պարտավորությանը, քան այն հարկումը կամ դրա հետ կապված պարտավորությունը, որին ենթարկվում են այդ Պետությունների ազգային անձինք նույն հանգամանքների դեպքում, մասնավորապես ռեզիդենտության առումով:

3. Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության մյուս Պայմանավորվող Պետությունում ունեցած մշտական հաստատության հարկումը այդ մյուս Պետությունում չպետք է նվազ քարենպաստ լինի, քան այդ մյուս Պետությունում համանման գործունեություն իրականացնող ձեռնարկությունների հարկումը: Այս դրույթը չպետք է մեկնաբանվի որպես պարտավորեցնող Պայմանավորվող Պետությանը մյուս Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտներին հարկման նպատակների համար տրամադրելու որևէ անձնական արտոնություններ, հարկային հանումներ և զեղչեր նրանց քաղաքացիական կարգավիճակի կամ ընտանեկան հանգամանքների բիման վրա, որոնք նա տրամադրում է իր սեփական ռեզիդենտներին:

4. Բացառությամբ այն դեպքերի, երբ կիրառվում են 9 Հոդվածի (Ասոցացված (զուգորդված) ձեռնարկությունները) 1 կետի, 11 Հոդվածի (Տոկոսներ) 7 կետի կամ 12 Հոդվածի (Ռոյալտի) 6 կետի դրույթները, Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության կողմից մյուս Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտին վճարվող տոկոսները, ռոյալտին կամ այլ կատարած վճարումները, պետք է նման ձեռնարկության հարկվող շահույթի որոշման նպատակով ենթակա լինեն հանմանը այն նույն պայմաններով, ինչպես առաջին հիշատակված Պետության ռեզիդենտին վճարելիս: Նմանապես Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության մյուս Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտին ցանկացած պարտք, այդ ձեռնարկության հարկվող գույքի որոշման նպատակով պետք է ենթակա լինի հանմանը, այն նույն պայմաններով, որն է պարտքը առաջին հիշատակված Պետության ռեզիդենտին:

5. Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկությունները, որոնց գույքը լրիվ կամ մասնակիորեն պատկանում է մեկ կամ մի քանի ռեզիդենտների, կամ ուղղակի կամ անուղղակի վերահսկվում է մյուս Պայմանավորվող Պետության մեկ կամ մի քանի ռեզիդենտների կողմից, չպետք է առաջին հիշատակված Պետությունում ենթարկվեն այլ կամ ավելի ծանր հարկման կամ նրա հետ կապված պարտավորության, քան այն հարկումը կամ դրա հետ կապված պարտավորությունը, որին կարող են ենթարկվել առաջին հիշատակված Պետության այլ համանման ձեռնարկություններ:

6. Չնայած 2 Հոդվածի (Ընդգրկվող հարկեր) դրույթներին, սույն Հոդվածի դրույթները կկիրառվեն հարկերի յուրաքանչյուր տեսակի կամ ձևի նկատմամբ:

Հոդված 25

ՓՈՆՀԱՄԱՉԱՅՆԵՑՄԱՆ ԱՐԱՐՈՂԱԿԱՐԳԸ

1. Եթե անձը գտնում է, որ Պայմանավորվող Պետություններից մեկի կամ երկուսի գործողությունները հանգեցնում են կամ կհանգեցնեն սույն Կոնվենցիայի դրույթներին չհամապատասխանող հարկմանը, ապա նա կարող է, այդ Պետությունների ազգային օրենքով նախատեսված պաշտպանական միջոցներից անկախ, քննարկման համար իր գործը ներկայացնել այն Պայմանավորվող Պետության իրավասու մարմնին, որի ռեզիդենտն է ինքը, կամ, եթե դեպքը վերաբերում է 24 Հոդվածի (Անխտրականություն) 1 կետին, այն Պետության իրավասու մարմնին, որի ազգային անձն է նա: Դիմումը պետք է ներկայացվի երեք տարվա ընթացքում՝ Կոնվենցիայի դրույթներին չհամապատասխանող հարկմանը հանգեցնող գործողությունների մասին առաջին ծանուցման պահից:

2. Եթե իրավասու մարմինը դիմումը համարի հիմնավորված կամ եթե ինքը ի վիճակի չէ հանգելու գոհացուցիչ որոշման, կձգտի հարցը լուծել մյուս Պայմանավորվող Պետության իրավասու մարմնի հետ փոխհամաձայնությամբ, նպատակ ունենալով բացառել Կոնվենցիային չհամապատասխանող հարկումը: Ցանկացած ձեռք բերված պայմանավորվածություն պետք է կատարվի անկախ Պայմանավորվող Պետությունների ազգային օրենքում առկա որևէ ժամանակային սահմանափակումներից:

3. Պայմանավորվող Պետությունների իրավասու մարմինները փոխհամաձայնությամբ կձգտեն լուծել բոլոր դժվարությունները կամ կասկածները, որոնք կարող են առաջանալ Կոնվենցիայի մեկնաբանման կամ կիրառման ժամանակ: Նրանք կարող են նաև, Կոնվենցիայով չնախատեսված դեպքերում, համատեղ խորհրդակցել՝ կրկնակի հարկումը բացառելու նպատակով:

4. Պայմանավորվող Պետությունների իրավասու մարմինները կարող են անմիջական կապ հաստատել միմյանց հետ՝ նախօրը կետերի ըմբռնման նպատակով համաձայնության հասնելու:

Հողված 26
ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒՄ

1. Պայմանավորվող Պետությունների իրավասու մարմինները փոխանակվում են տեղեկատվությամբ՝ անհրաժեշտ սույն Կոնվենցիայի կամ Պայմանավորվող Պետությունների ազգային օրենքների դրույթների կատարման համար, այն հարկերի վերաբերյալ, որոնց վրա տարածվում է Կոնվենցիան այն չափով, որքանով հարկումը չի հակասում Կոնվենցիային: Տեղեկատվության փոխանակումը չի սահմանափակվում 1 Հողվածով (Անձինք, ում նկատմամբ կիրառվում է Կոնվենցիան): Պայմանավորվող Պետության կողմից ստացված ցանկացած տեղեկատվություն համարվում է զաղտնի այնքանով, որքանով այդ Պետության ազգային օրենքների շրջանակում ստացված տեղեկատվությունն է, և տեղեկացվում է միայն այն անձանց կամ մարմիններին (ներառյալ դատարանները և վարչական մարմինները), որոնք զբաղված են այն հարկերի գնահատմամբ կամ հավաքագրմամբ, բռնազանձմամբ կամ դատական հետապնդումով, կամ բողոքարկումների քննարկմամբ, որոնց վրա տարածվում է Կոնվենցիան: Ստացված տեղեկատվությունը նման անձինք կամ մարմինները պետք է օգտագործեն միայն այդպիսի նպատակների համար: Նրանք կարող են հրապարակել տեղեկատվությունը դրնրաց դատական նիստի ընթացքում կամ դատական որոշումներ ընդունելիս:

2. 1 կետի դրույթները և ոչ մի դեպքում չեն մեկնաբանվի որպես Պայմանավորվող Պետություններին պարտավորեցնող.

- a) անցկացնելու այդ կամ մյուս Պայմանավորվող Պետության օրենքներին կամ վարչական գործավարությանը հակասող վարչական միջոցառումներ.
- b) ներկայացնելու տեղեկատվություն, որը չի կարելի ստանալ այդ կամ մյուս Պայմանավորվող Պետության օրենքներով կամ սովորական վարչական գործավարության ընթացքում.
- c) ներկայացնելու տեղեկատվություն, որը կբացահայտի որևէ առևտրական, ձեռնարկատիրական, արդյունաբերական, առևտրային կամ մասնագիտական գաղտնիք կամ առևտրական գործընթաց, կամ տեղեկատվություն, որի բացահայտումը կհակասի պետական քաղաքականությանը (հասարակական կարգին):

3. Պայմանավորվող Պետությունների իրավասու մարմինները կարող են կնքել լրացուցիչ համաձայնագիր՝ սույն Հողվածի դրույթների կատարման համար անհրաժեշտ միջոցառումների սահմանման նպատակով:

Հողված 27
ԴԻՎԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՀՅՈՒՊԱՏՈՍԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ

Սույն Կոնվենցիայի և ոչ մի դրույթ չի շոշափում դիվանագիտական առաքելությունների և հյուպատոսական ծառայողների հարկային

արտոնությունները, որոնք սահմանված են միջազգային իրավունքի ընդհանուր նորմերով կամ հատուկ համաձայնագրի դրույթներով:

**ԳԼՈՒԽ VII
ԵԶՐԱՓՈՒԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ**

**Հոդված 28
ՈՒԺԻ ՄԵՉ ՄՏՆԵԼԸ**

1. Պայմանավորվող Պետությունները մեկը մյուսին կիրազեկեն սույն Կոնվենցիան ուժի մեջ մտնելու համար անհրաժեշտ սահմանադրական պահանջները կատարելու մասին:

2. Կոնվենցիան ուժի մեջ է մտնում 1 կետում նշված ծանուցագրերից վերջինիս ուղարկելու օրվանից և նրա դրույթները երկու Պայմանավորվող Պետություններում կիրառվում են.

- a) աղբյուրից գանձվող հարկերի առնչությամբ՝ Կոնվենցիան ուժի մեջ մտնելու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի 1 կամ հունվարի 1 հետո գանձվող գումարներից,
- b) եկամտուներից և գույքից գանձվող այլ հարկերի առնչությամբ՝ Կոնվենցիան ուժի մեջ մտնելու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի 1 կամ եունվարի 1 հետո հաշվարկվող հարկերի նկատմամբ:

**Հոդված 29
ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԴԱԴԱՐԵՑՈՒՄԸ**

Սույն Կոնվենցիան մնում է ուժի մեջ մինչև Պայմանավորվող Պետություններից մեկի կողմից նրա գործողության դադարեցումը: Պայմանավորվող Պետություններից յուրաքանչյուրը կարող է դիվանագիտական ուղիներով գործողությունը դադարեցնելու մասին գրավոր ծանուցագիր հանձնելու միջոցով դադարեցնել Կոնվենցիայի գործողությունը՝ ուժի մեջ մտնելու պահից երեք տարին անցնելուց հետո ցանկացած օրացուցային տարվա ավարտից առնվազն վեց ամիս առաջ: Այդ դեպքում Կոնվենցիան երկու Պայմանավորվող Պետություններում դադարեցնում է գործողությունը.

- a) աղբյուրից գանձվող հարկերի առնչությամբ՝ ծանուցագիրը փոխանցելու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի 1 կամ հունվարի 1 հետո գանձվող գումարների նկատմամբ.
- b) եկամտուներից և գույքից գանձվող այլ հարկերի առնչությամբ՝ ծանուցագիրը փոխանցելու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի 1 կամ հունվարի 1 հետո հաշվարկված հարկերի նկատմամբ:

ԱՐՉԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Լատվիայի Հանրապետության և Հայաստանի Հանրապետության միջև եկամուտների և գույքի կրկնակի հարկումը բացառելու և հարկերի վճարումից խուսափելը կանխելու մասին Կոնվենցիան կնքելիս ներքոստորագրողները պայմանավորվեցին, որ ներքոհիշյալ դրույթները կազմում են Կոնվենցիայի անբաժան մասը.

1. 4 Հոդվածի (Ռեզիդենտ) 3 կետի առնչությամբ.

Պայմանավորված է, որ Պայմանավորվող Պետությունների իրավասու մարմինների միջև համաձայնության բացակայության դեպքում անձը յուրաքանչյուր Պայմանավորվող Պետությունում չի դիտարկվի որպես մյուս Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ:

2. 7 Հոդվածի (Չեղարկատիրական շահույթ) 3 կետի առնչությամբ.

Պայմանավորված է, որ Պայմանավորվող Պետության կողմից որպես հանումներ քույրատրվող ծախսերը կներառեն միայն այն ծախսերը, որոնք ենթակա են հանման համաձայն այդ Պետության ներքին օրենքների:

Ի ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ՈՐԻ համապատասխան ձևով լիազորված ներքոստորագրողներս ստորագրեցինք սույն Կոնվենցիան:

Կատարվել է ք. Ռիգայում 2000 թվականի մարտի «   »-ին, լատիշերեն, հայերեն և անգլերեն, ընդ որում բոլոր երեք տեքստերն էլ հավասարազոր են: Մեկնաբանման ժամանակ տարածայնությունների դեպքում գերակայում է անգլերեն տեքստը:

ԼԱՏՎԻԱՅԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ   ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԳՂՄԻՑ   ԿՈՂՄԻՑ

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

CONVENTION BETWEEN THE REPUBLIC OF LATVIA AND THE
REPUBLIC OF ARMENIA FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE
TAXATION AND THE PREVENTION OF FISCAL EVASION WITH
RESPECT TO TAXES ON INCOME AND ON CAPITAL

The Republic of Latvia and the Republic of Armenia,

Proceeding from intention to promote and strengthen economical, scientific, technical and cultural relations between both the Contracting States and in order to avoid double taxation, and prevent fiscal evasion with respect to taxes on income and on capital and exclude tax discrimination, decided to conclude this Convention and

Have agreed as follows:

CHAPTER I. SCOPE OF THE CONVENTION

Article 1. Personal Scope

This Convention shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2. Taxes Covered

1. This Convention shall apply to taxes on income and on capital imposed on behalf of a Contracting State or of its local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.

2. There shall be regarded as taxes on income and on capital all taxes imposed on total income, on total capital, or on elements of income or of capital, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property, as well as taxes on capital appreciation.

3. The existing taxes to which the Convention shall apply are in particular:

a) in the case of Armenia:

- (i) the profit tax;
  - (ii) the income tax;
  - (iii) the property tax;
  - (iv) the land tax;
- (hereinafter referred to as "Armenian tax");

b) in the case of Latvia:

- (i) the enterprise income tax;
- (ii) the personal income tax;
- (iii) the immovable property tax;

(hereinafter referred to as "Latvian tax").

4. The Convention shall apply also to any identical or substantially similar taxes on income and on capital which are imposed after the date of signature of the Convention in addition to, or in place of, the existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any significant changes which have been made in their respective taxation laws.

CHAPTER II. DEFINITIONS

Article 3. General Definitions

1. For the purposes of this Convention, unless the context otherwise requires:

a) the terms "a Contracting State" and "the other Contracting State" mean Latvia or Armenia, as the context requires;

b) the term "Armenia" means the Republic of Armenia, and when used in the geographical sense means the territory, including internal waters, over which the Republic of Armenia exercises its sovereign rights and jurisdiction in accordance with international law and internal legislation;

c) the term "Latvia" means the Republic of Latvia and, when used in the geographical sense, means the territory of the Republic of Latvia and any other area adjacent to the territorial waters of the Republic of Latvia within which, under the laws of Latvia and in accordance with international law, the rights of Latvia may be exercised with respect to the sea bed and its sub soil and their natural resources;

d) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons;

e) the term "company" means any body corporate or any entity which is treated as a body corporate for tax purposes;

f) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;

g) the term "international traffic" means any transport by an aircraft operated by an enterprise of a Contracting State except when the aircraft is operated solely between places in the other Contracting State:

h) the term "competent authority" means:

(i) in the case of Armenia - the Minister of Finance and Economy or his authorised representative;

(ii) in the case of Latvia - the Ministry of Finance or its authorised representative;

i) the term "national" means:

(i) any individual possessing the nationality of a Contracting State;

(ii) any legal person, partnership or association deriving its status as such from the laws in force in a Contracting State.

2. As regards the application of the Convention at any time by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning

which it has at that time under the law of that State for the purposes of the taxes to which the Convention applies, any meaning under the applicable tax laws of that State prevailing over a meaning given to the term under other laws of that State.

Article 4. Resident

1. For the purposes of this Convention, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, place of incorporation, residence, place of management or any other criterion of a similar nature. The term shall also include the Government of that Contracting State or a local authority thereof. But this term does not include any person who is liable to tax in that State in respect only of income from sources in that State or capital situated therein.

2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:

a) he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident only of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);

b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has an habitual abode;

c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident only of the State of which he is a national;

d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.

3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of both Contracting States, the competent authorities of the Contracting States shall endeavour to settle the question by mutual agreement and determine the mode of application of the Convention to such person.

Article 5. Permanent Establishment

1. For the purposes of this Convention, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.

2. The term "permanent establishment" includes especially:

a) a place of management;

b) a branch;

c) an office;

d) a factory;

e) a workshop, and

f) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of exploration or extraction of natural resources.

3. a) A building site or construction or installation project or a supervisory activity connected therewith constitutes a permanent establishment only if it lasts more than nine months.

b) Activities carried on offshore in a Contracting State in connection with the exploration or exploitation of the sea bed and sub-soil and their natural resources situated in that State shall be deemed to be carried on through a permanent establishment situated in that State, if such activities are carried on for a period or periods exceeding in the aggregate 30 days in any twelve month period.

4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:

a) the use of facilities solely for the purpose of storage, display or delivery of goods or merchandise belonging to the enterprise;

b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage, display or delivery;

c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;

d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information, for the enterprise;

e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character;

f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in sub-paragraphs a) to e), provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.

5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person - other than an agent of an independent status to whom paragraph 6 applies - is acting on behalf of an enterprise and has, and habitually exercises, in a Contracting State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in that State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph.

6. An enterprise shall not be deemed to have a permanent establishment in a Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business.

7. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

CHAPTER III. TAXATION OF INCOME

Article 6. Income from Immovable Property

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The provisions of this Convention relating to immovable property shall apply also to property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, any option or similar right to acquire immovable property, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources, rights to assets to be produced by the exploration or exploitation of the sea bed and sub-soil and their natural resources, including rights to interests in or to the benefit of such assets. Ships, boats and aircraft shall not be regarded as immovable property.

3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting, or use in any other form of immovable property, as well as income from the alienation of immovable property.

4. Where the ownership of shares or other corporate rights in a company entitles the owner of such shares or corporate rights to the enjoyment of immovable property held by the company, the income from the direct use, letting, or use in any other form of such right to enjoyment may be taxed in the Contracting State in which the immovable property is situated.

5. The provisions of paragraphs 1, 3 and 4 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7. Business Profits

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to that permanent establishment.

2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.

3. In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses which are incurred for the purposes of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere.

4. Insofar as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2 shall preclude that Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment as may be customary; the method of apportionment adopted shall, however, be such that the result shall be in accordance with the principles contained in this Article.

5. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.

6. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.

7. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Convention, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8. Air Transport

1. Profits of an enterprise of a Contracting State from the operation of aircraft in international traffic shall be taxable only in that State.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall also apply to profits from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency, but only so much of it which is attributable to his participation in joint operation.

Article 9. Associated Enterprises

1. Where

a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or

b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State,

and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State - and taxes accordingly - profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have

accrued to the enterprise of the first-mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of this Convention and the competent authorities of the Contracting States shall if necessary consult each other.

Article 10. Dividends

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed:

a) 5 per cent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is a company (other than a partnership) which holds directly at least 25 per cent of the capital of the company paying the dividends;

b) 15 per cent of the gross amount of the dividends in all other cases.

This paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

3. The term "dividends" as used in this Article means income from shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 (Business Profits) or Article 14 (Independent Personal Services), as the case may be, shall apply.

5. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment or a fixed base situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

Article 11. Interest

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the interest is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the interest.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, interest arising in a Contracting State, derived and beneficially owned by the Government of the other Contracting State, including local authorities thereof, the Central Bank or any financial institution wholly owned by that Government, or interest derived on loans guaranteed by that Government shall be exempt from tax in the first-mentioned State.

4. The term "interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage, and whether or not carrying a right to participate in the debtors profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures. Penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purpose of this Article.

5. The provisions of paragraphs 1, 2 and 3 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 (Business Profits) or Article 14 (Independent Personal Services), as the case may be, shall apply.

6. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

7. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Convention.

Article 12. Royalties

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other Contracting State.

2. However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which they arise and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the royalties is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the royalties.

3. The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work (including cinematograph films and films or tapes for radio or television broadcasting), any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for the use of, or the right to use, industrial, commercial, or scientific equipment, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 (Business Profits) or Article 14 (Independent Personal Services), as the case may be, shall apply.

5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties are borne by such permanent establishment or fixed base, then such royalties shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Convention.

Article 13. Capital Gains

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 (Income from Immovable Property) and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of shares in a company the assets of which consist mainly of immovable property referred to in Article 6

(Income from Immovable Property) and situated in the other Contracting State, may be taxed in that other State.

3. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.

4. Gains derived by an enterprise of a Contracting State from the alienation of aircraft operated in international traffic by that enterprise or movable property pertaining to the operation of such aircraft, shall be taxable only in that State.

5. Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraphs 1, 2, 3 and 4, shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

Article 14. Personal Services

1. Income derived by an individual who is a resident of a Contracting State in respect of professional services or other activities of an independent character shall be taxable only in that State unless he has a fixed base (fixed place regularly available to him for the purpose of performing his activities) in the other Contracting State. If he has such a fixed base, the income may be taxed in the other Contracting State but only so much of it as is attributable to that fixed base. For this purpose, where an individual who is a resident of a Contracting State stays in the other Contracting State for a period or periods exceeding in the aggregate 183 days in any twelve month period commencing or ending in the fiscal year concerned, he shall be deemed to have a fixed base regularly available to him in that other State and the income that is derived from his activities referred to above that are performed in that other State shall be attributable to that fixed base.

2. The term "professional services" includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, dentists and accountants.

Article 15. Dependent Personal Services

1. Subject to the provisions of Articles 16 (Directors' Fees), 18 (Pensions) and 19 (Government Service) salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if:

a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any twelve month period commencing or ending in the fiscal year concerned, and

b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State, and

c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in the other State.

3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in respect of an employment exercised aboard aircraft operated in international traffic by an enterprise of a Contracting State may be taxed in that State.

Article 16. Directors' Fees

Directors' fees and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors or any other similar organ of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

Article 17. Entertainers and Sportsmen

1. Notwithstanding the provisions of Articles 14 (Independent Personal Services) and 15 (Dependent Personal Services), income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsman, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.

2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsman in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportsman himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7 (Business Profits), 14 (Independent Personal Services) and 15 (Dependent Personal Services), be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsman are exercised.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply to income derived from activities exercised in a Contracting State by an entertainer or a sportsman if the visit to that State is wholly or mainly supported by public funds of one or both of the Contracting States or local authorities thereof. In such case, the income derived from these activities shall be taxable only in the Contracting State of which the entertainer or sportsman is a resident.

Article 18. Pensions

Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 19 (Government Service), pensions and other similar remuneration (including pensions and other similar payments made under the social security legislation) paid to a resident of a Contracting State in consideration of past employment shall be taxable only in that State.

Article 19. Government Service

1. a) Salaries, wages and other similar remuneration, other than a pension, paid by a Contracting State or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or authority shall be taxable only in that State.

b) However, such salaries, wages and other similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who:

(i) is a national of that State; or

(ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.

2. a) Any pension paid by, or out of funds created by, a Contracting State or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or authority shall be taxable only in that State.

b) However, such pension shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that State.

3. The provisions of Articles 15 (Dependent Personal Services), 16 (Directors' Fees) and 18 (Pensions) shall apply to salaries, wages and other similar remuneration and to pensions, in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a local authority thereof.

Article 20. Students

Payments which a student, an apprentice or a trainee who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who is present in the first-mentioned State solely for the purpose of his education or training receives for the purpose of his maintenance, education or training shall not be taxed in that State, provided that such payments arise from sources outside that State.

Article 21. Other Income

1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Convention shall be taxable only in that State.

2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6 (Income from Immovable Property), if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 (Business Profits) or Article 14 (Independent Personal Services), as the case may be, shall apply.

CHAPTER IV. TAXATION OF CAPITAL

Article 22. Capital

1. Capital represented by immovable property referred to in Article 6 (Income From Immovable Property), owned by a resident of a Contracting State and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. Capital represented by movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or by movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, may be taxed in that other State.

3. Capital represented by aircraft operated in international traffic by an enterprise of a Contracting State, and by movable property pertaining to the operation of such aircraft, shall be taxable only in that Contracting State.

4. All other elements of capital of a resident of a Contracting State shall be taxable only in that State.

CHAPTER V. METHODS FOR ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

Article 23. Elimination of Double Taxation

1. In the case of Armenia, double taxation shall be eliminated as follows:

a) Where a resident of Armenia derives income or owns capital which, in accordance with the provisions of this Convention, may be taxed in Latvia, Armenia shall allow:

(i) as a deduction from the tax on the income of that resident, an amount equal to the income tax paid in Latvia;

(ii) as a deduction from the tax on the capital of that resident, an amount equal to the capital tax paid in Latvia.

Such deduction shall not, however, exceed that part of the income tax or capital tax, as computed before the deduction is given, which is attributable, as the case may be, to the income or the capital which would be taxed in Latvia;

b) Where in accordance with any provision of this Convention, income derived or capital owned by a resident of Armenia is exempt from tax in Armenia, Armenia may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income or capital of such resident, take into account the exempted income or capital.

2. In the case of Latvia, double taxation shall be eliminated as follows:

a) Where a resident of Latvia derives income or owns capital which, in accordance with this Convention, may be taxed in Armenia, unless a more favourable treatment is provided in its domestic law, Latvia shall allow:

(i) as a deduction from the tax on the income of that resident, an amount equal to the income tax paid thereon in Armenia:

(ii) as a deduction from the tax on the capital of that resident, an amount equal to the capital tax paid thereon in Armenia.

Such deduction in either case shall not, however, exceed that part of the income or capital tax in Latvia, as computed before the deduction is given, which is attributable, as the case may be, to the income or the capital which may be taxed in Armenia.

b) For the purposes of subparagraph a) of this paragraph, where a company that is a resident of Latvia receives a dividend from a company that is a resident of Armenia in which it owns at least 10 per cent of its shares having full voting rights, the tax paid in Armenia shall include not only the tax paid on dividend, but also the appropriate portion of the tax paid on the underlying profits of the company out of which the dividend was paid.

CHAPTER VI. SPECIAL PROVISIONS

Article 24. Non-Discrimination

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected. This provision shall, notwithstanding the provisions of Article 1 (Scope of the Convention), also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.

2. Stateless persons who are residents of a Contracting State shall not be subjected in either Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of the State concerned in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected.

3. The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.

4. Except where the provisions of paragraph 1 of Article 9 (Associated Enterprises), paragraph 7 of Article 11 (Interest), or paragraph 6 of Article 12 (Royalties), apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State. Similarly, any debts of an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable capital of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been contracted to a resident of the first-mentioned State.

5. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State,

shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.

6. The provisions of this Article shall, notwithstanding the provisions of Article 2 (Taxes Covered), apply to taxes of every kind and description.

Article 25. Mutual Agreement Procedure

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Convention, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 24 (Non-discrimination), to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within three years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Convention.

2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Convention. Any agreement reached shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic law of the Contracting States.

3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Convention. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Convention.

4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs.

Article 26. Exchange of Information

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is necessary for carrying out the provisions of this Convention or of the domestic laws of the Contracting States concerning taxes covered by the Convention insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Convention. The exchange of information is not restricted by Article 1 (Scope of the Convention). Any information received by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes covered by the Convention. Such persons or authorities shall use the information only

for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.

2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:

a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;

b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;

c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).

3. The competent authorities of the Contracting States may conclude an additional agreement in order to establish necessary procedure for the implementation of the provisions of this Article.

Article 27. Members of Diplomatic Missions and Consular Posts

Nothing in this Convention shall affect the fiscal privileges of members of diplomatic missions or consular posts under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

CHAPTER VII. FINAL PROVISIONS

Article 28. Entry into Force

1. The Contracting States shall notify each other when the constitutional requirements for the entry into force of this Convention have been complied with.

2. The Convention shall enter into force on the date of the later of the notifications referred to in paragraph 1 and its provisions shall have effect in both Contracting States:

a) in respect of taxes withheld at source, on income derived on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which the Convention enters into force;

b) in respect of other taxes on income, and taxes on capital, for taxes chargeable for any fiscal year beginning on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which the Convention enters into force.

Article 29. Termination

This Convention shall remain in force until terminated by a Contracting State. Either Contracting State may terminate the Convention through diplomatic channel, by giving written notice of termination at least six months before the end of any calendar year beginning after the expiration of a period of three years from the date on which the Convention

enters into force. In such event, the Convention shall cease to have effect in both Contracting States:

- a) in respect of taxes withheld at source, on income derived on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which the notice is given;
- b) in respect of other taxes on income, and taxes on capital for taxes chargeable for any fiscal year beginning on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which the notice is given.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done in duplicate at this day of 200..., in the Latvian, Armenian and English languages, all three texts being equally authentic. In the case of divergence of interpretation the English text shall prevail.

For the Republic of Latvia:

INDULIS BERZINS

For the Republic of Armenia :

VARTAN OSKANIAN

PROTOCOL

At the signing of the Convention between the Republic of Latvia and the Republic of Armenia for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income and on capital the undersigned have agreed upon the following provisions which form an integral part of the Convention:

1. With reference to paragraph 3 of Article 4 (Resident)

It is agreed that in the absence of the agreement between competent authorities of the Contracting States, the person shall in each Contracting State be deemed not to be a resident of the other Contracting State.

2. With reference to paragraph 3 of Article 7 (Business Profits)

It is agreed that the expenses to be allowed as deductions by a Contracting State shall include only expenses that are deductible under the domestic laws of that State.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done in duplicate at this day of 200..., in the Latvian, Armenian and English languages, all three texts being equally authentic. In the case of divergence of interpretation the English text shall prevail.

For the Republic of Latvia:

INDULIS BERZINS

For the Republic of Armenia :

VARTAN OSKANIAN

[LATVIAN TEXT — TEXTE LETTON]

**LATVIJAS REPUBLIKAS UN ARMĒNIJAS REPUBLIKAS
KONVENCIJA
PAR NODOKĻU DUBULTĀS UZLIKŠANAS UN NODOKĻU
NEMAKSĀŠANAS NOVĒRŠANU ATTIECĪBĀ UZ IENĀKUMA
UN KAPITĀLA NODOKĻIEM**

Latvijas Republika un Armēnijas Republika, vadoties no vēlēšanās atstāt un nostiprināt ekonomiskās, zinātniskās, tehniskās un kultūras attiecības starp abām Līgumslēdzējām Valstīm, kā arī nolūkā novērst nodokļu dubulto uzlikšanu, nodokļu nemaksāšanu un nepieļaut diskrimināciju nodokļu uzlikšanas ceļā attiecībā uz ienākuma un kapitāla nodokļiem, ir nolēmušas noslēgt šo Konvenciju un

vienojas:

I. daļa Konvencijas piemērošanas sfēra

1.pants Konvencijas darbības sfēra

Šī Konvencija attiecas uz personām, kas ir vienas Līgumslēdzējas Valsts vai abu Līgumslēdzēju Valstu rezidenti.

2.pants Nodokļi, uz kuriem attiecas Konvencija

1. Šī Konvencija attiecas uz ienākuma un kapitāla nodokļiem, ko neatkarīgi no to iekasēšanas veida iekasē Līgumslēdzējas Valsts vai arī tās pašvaldību vārdā.

2. Par ienākuma un kapitāla nodokļiem uzskatāmi visi nodokļi, ar kuriem apliek kopējo ienākumu, kopējo kapitālu vai ienākuma vai kapitāla daļu, arī nodoklis, ar kuru apliek kustamā vai nekustamā īpašuma atsavināšanas rezultātā gūto ienākumu un kapitāla vērtības pieaugumu.

3. Esošie nodokļi, uz kuriem attiecas šī Konvencija, konkrēti ir:

a) Armēnijā:

- (i) peļņas nodoklis;
- (ii) ienākuma nodoklis;
- (iii) īpašuma nodoklis;
- (iv) zemes nodoklis;
- (turpmāk - Armēnijas nodokļi);

b) Latvijā:

- (i) uzņēmumu ienākuma nodoklis;
- (ii) iedzīvotāju ienākuma nodoklis;
- (iii) nekustamā īpašuma nodoklis;
- (turpmāk — Latvijas nodokļi).

4. Šī Konvencija tiks piemērota arī visiem identiskiem vai pēc būtības līdzīgiem ienākuma vai kapitāla nodokļiem, kuri, papildinot vai aizstājot esošos nodokļus, tiks ieviesti Līgumslēdzējā Valstū pēc šīs Konvencijas parakstīšanas datuma. Abu Līgumslēdzēju Valstu kompetentajām iestādēm ir savstarpēji jāinformē viena otru par jebkuriem nozīmīgiem grozījumiem šo valstu attiecīgajos nodokļu likumdošanas aktos.

II. daļa Definīcijas

3.pants Vispārīgās definīcijas

1. Ja no konteksta neizriet citādi, šajā Konvencijā:

- a) jēdziens "Līgumslēdzēja Valsts" un "otra Līgumslēdzēja Valsts" atkarībā no konteksta apzīmē Latviju vai Armēniju;
- b) jēdziens "Armēnija" nozīmē Armēnijas Republiku, un, lietots ģeogrāfiskā nozīmē, tas apzīmē teritoriju, arī iekšējos ūdeņus, attiecībā uz kuru Armēnijas Republika īsteno savas suverēnās tiesības un jurisdikciju saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un tās iekšzemes likumdošanas aktiem;
- c) jēdziens "Latvija" nozīmē Latvijas Republiku, un, lietots ģeogrāfiskā nozīmē, tas apzīmē Latvijas Republikas teritoriju un jebkuru citu Latvijas Republikas teritoriālajiem ūdeņiem piegulošu teritoriju, kurā saskaņā ar Latvijas likumdošanas aktiem un starptautiskajām tiesībām var tikt īstenotas Latvijas tiesības uz jūras un zemes dzīlēm un tur esošajiem dabas resursiem;
- d) jēdziens "persona" apzīmē fizisko personu, sabiedrību un jebkuru citu personu kopumu;
- e) jēdziens "sabiedrība" apzīmē jebkuru apvienotu veidojumu vai jebkuru vienību, kas nodokļu aplikšanas nolūkos tiek uzskaita par apvienotu veidojumu;
- f) jēdzieni "Līgumslēdzējas Valsts uzņēmums" un "otras Līgumslēdzējas Valsts uzņēmums" attiecīgi apzīmē uzņēmumu, ko vada Līgumslēdzējas Valsts rezidents, un uzņēmumu, ko vada otras Līgumslēdzējas Valsts rezidents;
- g) jēdziens "starptautiskā satiksme" apzīmē jebkurus pārvadājumus ar gaisa transportu, ko veic Līgumslēdzējas Valsts uzņēmums, izņemot tos gadījumus, kad gaisa transporta līdzekļi pārvietojas vienīgi otras Līgumslēdzējas Valsts iekšienē;
- h) jēdziens "kompetentās iestādes" apzīmē:
  - (i) Armēnijā - finansu un ekonomikas ministru vai viņa pilnvaroto pārstāvi;
  - (ii) Latvijā - Finanšu ministriju vai tās pilnvaroto pārstāvi;

i) jēdziens "pilsonis" apzīmē:

- (i) jebkuru fizisko personu, kas ir Līgumslēdzēja Valsts pilsonis;
- (ii) jebkuru juridisko personu, līgumsabiedrību vai asociāciju, kuras statuss izriet no Līgumslēdzēja Valsts spēkā esošajiem likumdošanas aktiem.

2. Piemērojot šo Konvenciju jebkurā laikā, Līgumslēdzēja Valsts lieto jebkuru jēdzienu, kas šeit nav definēts, tikai tadā nozīmē, ja vien no konteksta neizriet citādi, kādā tas attiecīgajā laikā lietots šīs Līgumslēdzēja Valsts likumdošanas aktos attiecībā uz nodokļiem, uz kuriem attiecas šī Konvencija. Turklāt jebkuram jēdzienu skaidrojumam saskaņā ar piemērojamajiem nodokļu likumdošanas aktiem būs prioritāte pār šo jēdzienu skaidrojumiem saskaņā ar citiem šīs valsts likumdošanas aktiem.

4.pants Rezidents

1. Šajā Konvencijā jēdziens "Līgumslēdzēja Valsts rezidents" apzīmē jebkuru personu, kas saskaņā ar šīs valsts likumdošanas aktiem ir pakļauta aplikšanai ar nodokļiem, pamatojoties uz tās pastāvīgo dzīvesvietu, inkorporācijas (reģistrācijas) vietu, rezidenci, faktiskās vadības atrašanās vietu vai jebkuru citu līdzīga rakstura kritēriju. Jēdziens ietver arī šīs Līgumslēdzēja Valsts valdību vai tās pašvaldības. Bet šis jēdziens neietver jebkuras personas, kurām šajā valstī tiek uzlikti nodokļi tikai attiecībā uz to ienākumiem no šajā valstī esošajiem avotiem vai par šajā valstī izvietoto kapitālu.

2. Ja saskaņā ar 1.punkta noteikumiem fiziskā persona ir abu Līgumslēdzēju Valstu rezidents, tās statuss tiks noteikts šādā veidā:

- a) Šī persona tiks uzskatīta par rezidentu tikai tajā valstī, kurā atrodas tās pastāvīgā dzīvesvieta; ja tās pastāvīgā dzīvesvieta ir abās valstīs, šī persona tiks uzskatīta tikai par tās valsts rezidentu, ar kuru tai ir ciešākas personiskās vai ekonomiskās attiecības (vitālo interešu centrs);
- b) ja nav iespējams noteikt valsti, kurā šai personai ir vitālo interešu centrs, vai arī ja tai nav pastāvīgas dzīvesvietas nevienā no abām valstīm, šī persona tiks uzskatīta tikai par tās valsts rezidentu, kura tai ir ierastā mītnes zeme;
- c) ja šai personai ierastā mītnes zeme ir abas valstīs vai nav neviena no tām, tā tiks uzskatīta tikai par tās valsts rezidentu, kuras pilsonis ir šī persona;
- d) ja šī persona ir abu valstu pilsonis vai nav nevienas šīs valsts pilsonis, Līgumslēdzēju Valstu kompetentās iestādes izšķir šo jautājumu, savstarpēji vienojoties.

3. Ja saskaņā ar 1.punkta nosacījumiem persona, kas nav fiziskā persona, ir abu Līgumslēdzēju Valstu rezidents, Līgumslēdzēju Valstu kompetentām iestādēm jācenšas izšķirt šo jautājumu, savstarpēji vienojoties, un noteikt šīs Konvencijas piemērošanas veidu šādai personai.

5.pants Pastāvīgā pārstāvniecība

1. Šajā Konvencijā jēdziens “pastāvīgā pārstāvniecība” nozīmē noteiktu vietu, kur uzņēmums pilnīgi vai daļēji veic uzņēmējdarbību.

2. Jēdziens “pastāvīgā pārstāvniecība” ietver:

- a) uzņēmuma vadības atrašanās vietu;
  - b) filiāli;
  - c) kantori;
  - d) fabriku;
  - e) darbnīcu; un
  - f) šahtu, naftas vai gāzes ieguves vietu, akmeņlauztnes vai jebkuru citu dabas resursu izpētes vai ieguves vietu.
3. a) Būvlaukums, montāžas, komplektēšanas vai instalācijas projekts, vai ar to saistītā pārraudzības darbība tiks uzskatīti par pastāvīgo pārstāvniecību tikai tad, ja šis būvlaukums, projekts vai darbība notiek ilgāk nekā deviņus mēnešus;
- b) Līgumslēdzējas Valsts šelfa zonā veiktā darbība, kas saistīta ar šīs valsts jūras un zemes dziļi un tur esošo dabas resursu pētīšanu un izmantošanu, tiks uzskatīta par tādu darbību, kas veikta, izmantojot šajā valstī esošo pastāvīgo pārstāvniecību, ja šādas darbības ilgums pārsniedz laika posmu vai laika posmus kopumā 30 dienu garumā jebkurā 12 mēnešu ilgā periodā.

4. Neatkarīgi no šī panta iepriekšējo punktu noteikumiem jēdziens “pastāvīgā pārstāvniecība” neietver:

- a) ēku un iekārtu izmantošanu tikai un vienīgi uzņēmumam piederošo preču vai izstrādājumu uzglabāšanai, demonstrēšanai vai piegādēm;
- b) uzņēmumam piederošos preču vai izstrādājumu krājumus, kas paredzēti tikai un vienīgi uzglabāšanai, demonstrēšanai vai piegādēm;

- c) uzņēmumam piederošos preču vai izstrādājumu krājumus, kas paredzēti tikai un vienīgi pārstrādei citā uzņēmumā;
- d) pastāvīgu darbības vietu, kas paredzēta tikai un vienīgi preču vai izstrādājumu iepirkšanai vai informācijas vākšanai uzņēmuma vajadzībām;
- e) pastāvīgu darbības vietu, kas paredzēta tikai un vienīgi tam, lai veiktu uzņēmuma labā jebkurus citus priekšdarbus vai palīgdarbību;
- f) pastāvīgu darbības vietu, kas paredzēta tikai un vienīgi tam, lai veiktu šī punkta no a) līdz e) apakšpunktā minētās darbības jebkādā to kombinācijā, ar nosacījumu, ka kopējam darbības veidam ir priekšdarbu vai palīgdarbības raksturs.

5. Neatkarīgi no 1. un 2. punkta noteikumiem, ja persona, kura nav 6. punktā minētais neatkarīgā statusa aģents, darbojas uzņēmuma labā un parasti Līgumslēdzējā Valstī izmanto tai piešķirtās pilnvaras noslēgt līgumus šī uzņēmuma vārdā, tiks uzskatīts, ka šim uzņēmumam ir pastāvīgā pārstāvniecība šajā valstī attiecībā uz jebkuru šīs personas veikto darbību uzņēmuma labā, izņemot gadījumus, kad pastāvīgo darbības vietu, kuru izmanto šī persona, veicot 4. punktā minēto darbību, nevar uzskatīt par pastāvīgo pārstāvniecību saskaņā ar šī panta 4. punkta noteikumiem.

6. Tiks uzskatīts, ka uzņēmumam nav pastāvīgās pārstāvniecības Līgumslēdzējā Valstī, ja uzņēmums veic uzņēmējdarbību šajā valstī, vienīgi izmantojot brokeri, tirdzniecības aģentu vai jebkuru citu neatkarīga statusa aģentu, ar nosacījumu, ka šīs personas veic savu parasto uzņēmējdarbību.

7. Fakts, ka sabiedrība — Līgumslēdzējas Valsts rezidents kontrolē sabiedrību, kura ir otras Līgumslēdzējas Valsts rezidents vai kura veic uzņēmējdarbību šajā otrā valstī (izmantojot pastāvīgo pārstāvniecību vai kādā citā veidā), vai ir pakļauta šādas sabiedrības kontrolei, pats par sevi nepārvērš vienu no šīm sabiedrībām par otras sabiedrības pastāvīgo pārstāvniecību.

III. daļa Ienākuma aplikšana ar nodokļiem

6.pants Ienākums no nekustamā īpašuma

1. Ienākumu, ko gūst Līgumslēdzējas Valsts rezidents no nekustamā īpašuma (arī ienākumu no lauksaimniecības vai mežkopības), kas atrodas otrā Līgumslēdzējā Valstī, var aplikēt ar nodokļiem šajā otrā valstī.

2. Jēdzienam “nekustamais īpašums” būs tāda nozīme, kāda tam ir tās Līgumslēdzējas Valsts likumdošanas aktos, kurā atrodas minētais īpašums. Šis Konvencijas noteikumi, kas

attiecas uz nekustamo īpašumu, tiks piemēroti arī attiecībā uz īpašumu, kas ir piederīgs nekustamajam īpašumam, mājlopiem un iekārtām, ko izmanto lauksaimniecībā un mežkopībā, tiesībām, kuras vispārējā likumdošanā ir attiecināmas uz zemei piesaistīto īpašumu, jebkurām nekustamā īpašuma pirkšanas un pārdošanas tiesību izmantošanas tiesībām vai līdzīgām tiesībām iegūt nekustamo īpašumu, nekustamā īpašuma uzufuktu (lietošanas tiesības) un tiesībām uz mainīga lieluma vai pastāvīgiem maksājumiem par tiesībām izmantot derīgos izrakteņus, avotus un citus dabas resursus vai par to izmantošanu, tiesībām uz īpašumu, kas var tikt radīts, veicot jūras un zemes dziļu un tur esošo dabas resursu pētīšanu un izmantošanu, ieskaitot tiesības uz līdzdalību īpašumā vai peļņā, kuru var gūt šis īpašums. Par nekustamo īpašumu netiks uzskatīti kuģi, liellaivas un lidmašīnas.

3. Šī panta 1. punkta noteikumi tiks piemēroti attiecībā uz ienākumu no nekustamā īpašuma tiesas izmantošanas, izīrēšanas vai izmantošanas citā veidā, kā arī attiecībā uz ienākumu, ko iegūst, atsavinot nekustamo īpašumu.

4. Ja sabiedrības akcijas vai citas korporatīvās tiesības dod to īpašniekam tiesības uz sabiedrības nekustamā īpašuma izmantošanu, tad ienākumu no šo tiesību tiesas izmantošanas, iznomāšanas vai lietošanas jebkādā citā veidā var aplikt ar nodokļiem tajā Līgumslēdzējā Valstī, kurā atrodas šis nekustamais īpašums.

5. Šī panta 1., 3. un 4. punkta noteikumi tiks piemēroti arī attiecībā uz ienākumu no uzņēmuma nekustamā īpašuma, kā arī attiecībā uz ienākumu no nekustamā īpašuma, kas tiek izmantots neatkarīgu individuālu pakalpojumu sniegšanai.

7.pants Uzņēmējdarbības peļņa

1. Līgumslēdzējās Valsts uzņēmuma peļņa tiks aplikta ar nodokļiem tikai šajā valstī, izņemot gadījumus, kad uzņēmums veic uzņēmējdarbību otrā Līgumslēdzējā Valstī, izmantojot tur esošo pastāvīgo pārstāvniecību. Ja uzņēmums veic uzņēmējdarbību minētajā veidā, uzņēmuma peļņu var aplikt ar nodokļiem otrā valstī, bet tikai to peļņas daļu, kas ir attiecināma uz šo pastāvīgo pārstāvniecību.

2. Saskaņā ar 3. punkta noteikumiem, ja Līgumslēdzējās Valsts uzņēmums veic uzņēmējdarbību otrā Līgumslēdzējā Valstī, izmantojot tur esošo pastāvīgo pārstāvniecību, kurā Līgumslēdzējā Valstī uz šo pastāvīgo pārstāvniecību attiecināms tāds peļņas daudzums, kādu šī pārstāvniecība varētu gūt, ja nepārprotami būtu atsevišķs uzņēmums, kas veic vienādu vai līdzīgu uzņēmējdarbību tādos pašos vai līdzīgos apstākļos un darbojas pilnīgi neatkarīgi no šī uzņēmuma.

3. Nosakot pastāvīgās pārstāvniecības peļņu, tiks pieļauta pastāvīgās pārstāvniecības izdevumu atskaitīšana no summas, kuru apliek ar nodokļiem. Šie izdevumi var būt pārstāvniecības operatīvie un vispārējie administratīvie izdevumi, kas radušies vai nu valstī, kur atrodas pastāvīgā pārstāvniecība, vai citur.

4. Ja Līgumslēdzējā Valstī peļņu, kas attiecināma uz pastāvīgo pārstāvniecību, nosaka, sadalot uzņēmuma kopīgo peļņu proporcionāli starp tā struktūrvienībām, 2. punkts

neaižiedz Līgumslēdzējai Valstij kā parastū noteikt apliekamās peļņas daļu pēc šī principa; tomēr šī sadales metode jālieto tā, lai rezultāts atbilstu šajā pantā ietvertajiem principiem.

5. Uz pastāvīgo pārstāvniecību netiķks attiecināta peļņa tikai tāpēc vien, ka tā ir iegādājiesjies sava uzņēmuma vajadzībām preces vai izstrādājumus.

6. Šī panta iepriekšējo punktu piemērošanai, uz pastāvīgo pārstāvniecību attiecināmā peļņa, katru gadu ir jānosaka ar vienu un to pašu metodi, izņemot gadījumus, kad ir pietiekams pamats rīkoties citādi.

7. Ja peļņā ir ietverti ienākuma veidi, kas tiek atsevišķi aplūkoti citos šīs Konvencijas pantos, šī panta noteikumi neietekmēs šo citu pantu noteikumus.

8.pants

Gaisa transports

1. Līgumslēdzējas Valsts uzņēmuma peļņa no gaisa transporta līdzekļu izmantošanas starptautiskajā satūksmē tiks aplūkta ar nodokļiem tikai šajā valstī.

2. Šī panta 1. punkta noteikumi attiecas arī uz peļņu, kas gūta no piedalīšanās pulā, kopējā uzņēmējdarbībā vai starptautiskās satūksmes transporta uzņēmumā, bet tikai tik lielā mērā, cik šī peļņa ir attiecināma uz uzņēmuma līdzdalību kopējā uzņēmējdarbībā.

9.pants

Saistītie uzņēmumi

1. Gadījumos, kad:

- a) Līgumslēdzējas Valsts uzņēmums tieši vai netieši piedalās otras Līgumslēdzējas Valsts uzņēmuma vadībā vai kontrolē vai tam pieder daļa no šī uzņēmuma kapitāla; vai
- b) vienas un tās pašas personas tieši vai netieši piedalās Līgumslēdzējas Valsts uzņēmuma vadībā vai kontrolē vai tām pieder daļa kapitāla šajā uzņēmumā un vienlaikus tās tieši vai netieši piedalās otras Līgumslēdzējas Valsts uzņēmuma vadībā vai kontrolē vai tām pieder daļa otras valsts uzņēmuma kapitāla,

un jebkurā gadījumā šo divu uzņēmumu komerciālās un finansu attiecības tiek veidotas vai nodibinātas pēc noteikumiem, kas atšķiras no tādiem noteikumiem, kuri būtu spēkā starp diviem neatkarīgiem (savstarpēji nesaistītiem) uzņēmumiem, tad jebkura peļņa, kas veidotos vienam no uzņēmumiem, bet iepriekšminēto noteikumu ietekmē nav izveidojusies, var tikt iekļauta šī uzņēmuma peļņā un atbilstoši aplūkta ar nodokļiem.

2. Ja Līgumslēdzēja Valsts iekļauj šīs valsts uzņēmuma peļņā un attiecīgi apliek ar nodokļiem to peļņu, attiecībā uz kuru otrā valstī otras Līgumslēdzējas Valsts uzņēmums ir ticis aplūkts ar nodokļiem, un šī iekļautā peļņa ir tāda peļņa, kuru būtu guvis pirmās

Līgumslēdzējas Valsts uzņēmums, ja attiecības starp šiem diviem uzņēmumiem būtu bijušas tādas, kādas pastāvētu starp diviem neatkarīgiem uzņēmumiem, tad otrai valstij ir jāzieda atbilstošas korektīvas attiecībā uz nodokļa lielumu, ar kuru tiek aplikta šī peļņa otrā valstī. Nosakot šīs korektīvas, jāņem vērā citi šīs Konvencijas noteikumi un, ja nepieciešams, jāriko Līgumslēdzēju Valstu kompetento iestāžu konsultācijas.

10.pants Dividendes

1. Dividendes, ko sabiedrība — Līgumslēdzējas Valsts rezidents izmaksā otras Līgumslēdzējas Valsts rezidentam, var aplikēt ar nodokļiem šajā otrā valstī.

2. Tomēr šīs dividendes var arī aplikēt ar nodokļiem atbilstoši attiecīgās valsts likumdošanas aktiem tajā Līgumslēdzējā Valstī, kuras rezidents ir sabiedrība, kas izmaksā dividendes, bet, ja dividenžu īstenaļs īpašnieks ir otrās Līgumslēdzējas Valsts rezidents, nodoklis nedrīkst pārsniegt:

- a) 5% no dividenžu bruto apjoma, ja dividenžu īstenaļs īpašnieks ir sabiedrība (kas nav līgumsabiedrība), kura tieši pārvalda vismaz 25 procentus no kapitāla sabiedrībā, kura izmaksā dividendes;
- b) 15% no dividenžu bruto apjoma visos pārējos gadījumos.

Šis punkts neietekmēs sabiedrības aplikšanu ar nodokļiem attiecībā uz peļņu, no kuras tiek izmaksātas dividendes.

3. Jēdziens "dividendes" šajā pantā nozīmē ienākumu no akcijām vai citām tādām tiesībām piedalīties peļņas sadalē, kuras nav parādsaistības, kā arī ienākumu no citām tiesībām, kurš saskaņā ar tās valsts likumdošanas aktiem, kuras rezidents ir sabiedrība, kas veic šo peļņas sadali, ir pakļauts tādai pašai aplikšanai ar nodokļiem kā ienākums no akcijām.

4. Šī panta 1. un 2. punkta noteikumi netiks piemēroti, ja dividenžu īstenaļs īpašnieks, būdams Līgumslēdzējas Valsts rezidents, veic uzņēmējdarbību otrā Līgumslēdzējā Valstī, izmantojot tur esošo pastāvīgo pārstāvēniecību, vai arī sniedz otrā valstī neatkarīgus individuālos pakalpojumus, izmantojot tur izvietoto pastāvīgo bāzi, ja sabiedrība, kura izmaksā dividendes, ir šīs otras valsts rezidents un ja līdzdalība, par kuru tiek izmaksātas dividendes, ir faktiski saistīta ar pastāvīgo pārstāvēniecību vai pastāvīgo bāzi. Šajā gadījumā atkaļnbā no apstākļiem ir piemērojami 7. panta (Uzņēmējdarbības peļņa) vai 14. panta (Neatkarīgie individuālie pakalpojumi) noteikumi.

5. Ja sabiedrība — Līgumslēdzējas Valsts rezidents gūst peļņu vai ienākumus no otras Līgumslēdzējas Valsts, šī otra valsts nedrīkst nedz aplikēt ar jebkādu nodokli šīs sabiedrības izmaksātās dividendes, izņemot gadījumus, kad dividendes tiek izmaksātas šīs otras valsts rezidentam vai kad līdzdalība, par kuru tiek izmaksātas dividendes, ir faktiski saistīta ar pastāvīgo pārstāvēniecību vai pastāvīgo bāzi, kas atrodas otrā valstī, nedz arī aplikēt ar nesadalītās peļņas nodokli sabiedrības nesadalīto peļņu pat tādā gadījumā, ja izmaksātas

dividendes vai nesadalītā peļņa pilnīgi vai daļēji sastāv no otrā valstī gūtās peļņas vai ienākuma.

11.pants Procenti

1. Procentus, kas rodas Līgumslēdzējā Valstī un tiek izmaksāti otras Līgumslēdzējas Valsts rezidentam, var aplikt ar nodokļiem šajā otrā valstī.

2. Tomēr šos procentus var arī aplikt ar nodokļiem atbilstoši attiecīgās valsts likumdošanas aktiem tajā Līgumslēdzējā Valstī, kurā tie rodas. Ja procentu īstenais īpašnieks ir otras Līgumslēdzējas Valsts rezidents, nodoklis nedrīkst pārsniegt 10 procentus no šo procentu kopapjoma.

3. Neatkarīgi no 2. punkta noteikumiem procenti, kas rodas vienā Līgumslēdzējā Valstī, kuru saņēmējs un īstenais īpašnieks ir otras Līgumslēdzējas Valsts valdība, ieskaitot tās pašvaldības, centrālo banku vai jebkuru citu šai valdībai pilnīgi piederošu finansu institūciju, kā arī procenti, kas saņemti par otrās valsts valdības garantētajiem aizdevumiem, netiks aplikti ar nodokļiem pirmajā minētajā valstī.

4. Šajā pantā lietotais jēdziens "procentu" nozīmē ienākumu no jebkura veida parāda prasībām neatkarīgi no to nodrošinājuma ar hipotēku un neatkarīgi no tā, vai tām ir vai nav tiesības piedalīties parādnieka peļņas sadalē, jo sevišķi ienākumu no valdības vērtspapīriem, ienākumu no obligācijām un parādzīmēm, ieskaitot prēmijas un balvas par šiem vērtspapīriem, obligācijām vai parādzīmēm. Soda naudas, kas saņemtas par laikā neveiktajiem maksājumiem, netiks uzskatītas par procentiem, uz kuriem attiecas šis pants.

5. Šī panta 1., 2. un 3. punkta noteikumi netiks piemēroti, ja procentu īstenais īpašnieks, būdams Līgumslēdzējas Valsts rezidents, veic uzņēmējdarbību otrā Līgumslēdzējā Valstī, kurā rodas šie procenti, izmantojot tur esošo pastāvīgo pārstāvniecību, vai arī sniedz šajā otrā valstī neatkarīgus individuālos pakalpojumus, izmantojot tur izvietoto pastāvīgo bāzi, un parāda prasības, uz kuru pamata tiek maksāti procenti, ir faktiski saistītas ar šo pastāvīgo pārstāvniecību vai pastāvīgo bāzi. Šajā gadījumā atkarībā no apstākļiem ir piemērojami 7. panta (Uzņēmējdarbības peļņa) vai 14. panta (Neatkarīgie individuālie pakalpojumi) noteikumi.

6. Tiks uzskatīts, ka procenti rodas Līgumslēdzējā Valstī, ja procentu maksātājs ir šis valsts rezidents. Tomēr, ja persona, kas izmaksā procentus, neatkarīgi no tā, vai šī persona ir Līgumslēdzējas Valsts rezidents vai nav, izmanto Līgumslēdzējā Valstī esošo pastāvīgo pārstāvniecību vai tur izvietoto pastāvīgo bāzi, sakarā ar kuru radušās parāda saistības, par kurām tiek maksāti procenti, un šos procentus izmaksā (sedz) pastāvīgā pārstāvniecība vai pastāvīgā bāze, tiks uzskatīts, ka šie procenti rodas tajā valstī, kurā atrodas pastāvīgā pārstāvniecība vai pastāvīgā bāze.

7. Ja sakarā ar īpašām attiecībām starp procentu maksātāju un procentu īsteno īpašnieku vai starp viņiem abi un kādu trešo personu procentu summa, kas attiecas uz parāda prasībām, uz kuru pamata tā tiek izmaksāta, pārsniedz summu, par kādu būtu varējuši vienoties procentu maksātājs un procentu īstenais īpašnieks, ja starp viņiem nebūtu

minēto īpašo attiecību, tad šī panta noteikumi tiks piemēroti tikai attiecībā uz pēdējo minēto summu. Šajā gadījumā atlikusi maksājumu daļa tiek aplūkta ar nodokļiem atbilstoši katras Līgumslēdzējas Valsts likumdošanas aktiem ar nosacījumu, ka tiek ievēroti pārējie šīs Konvencijas noteikumi.

12.pants Autoratlīdzība

1. Autoratlīdzību, kas rodas Līgumslēdzējā Valstī un tiek izmaksāta otras Līgumslēdzējas Valsts rezidentam, var aplikt ar nodokļiem šajā otrā valstī.

2. Tomēr šo autoratlīdzību var aplikt ar nodokļiem atbilstoši attiecīgās valsts likumdošanas aktiem tajā Līgumslēdzējā Valstī, kurā tā rodas. Ja autoratlīdzības īstenais īpašnieks ir otras Līgumslēdzējas Valsts rezidents, nodoklis nedrīkst pārsniegt 10 procentus no autoratlīdzības kopapjoma.

3. Jēdziens "autoratlīdzība" šajā pantā nozīmē jebkāda veida maksājumus, ko saņem kā atlīdzību par jebkuru autortiesību izmantošanu vai par tiesībām izmantot jebkuras autortiesības uz literāru, mākslas vai zinātnisku darbu, ieskaitot kinofilmas un filmas vai ierakstus radio vai televīzijas pārraidēm, uz jebkuru patentu, firmas zīmi, dizainu vai modeli, plānu, slepenu formulu vai procesu, vai par rūpnieciskas, komerciālas, vai zinātniskas iekārtas izmantošanu, vai par tiesībām to izmantot, vai par informāciju attiecībā uz rūpniecisku, komerciālu vai zinātnisku darbību un pieredzi.

4. Šī panta 1. un 2. punkta nosacījumi netiks piemēroti, ja šo autoratlīdzību īstenais īpašnieks, būdams Līgumslēdzējas Valsts rezidents, veic uzņēmējdarbību otrā Līgumslēdzējā Valstī, kurā rodas autoratlīdzība, izmantojot tur esošo pastāvīgo pārstāvniecību, vai šajā otrā valstī sniedz neatkarīgus individuālos pakalpojumus, izmantojot tur izvietoto pastāvīgo bāzi, un, ja tiesības vai īpašums, uz kuriem attiecas autoratlīdzības maksājumi, ir faktiski saistīti ar šo pastāvīgo pārstāvniecību vai pastāvīgo bāzi. Šajā gadījumā atkarībā no apstākļiem ir piemērojami 7. panta (Uzņēmējdarbības peļņa) vai 14. panta (Neatkarīgie individuālie pakalpojumi) noteikumi.

5. Ja autoratlīdzības maksātājs ir Līgumslēdzējas Valsts rezidents, tiks uzskatīts, ka autoratlīdzība rodas šajā valstī. Tomēr, ja persona, kas izmaksā autoratlīdzību, neatkarīgi no tā, vai šī persona ir Līgumslēdzējas Valsts rezidents vai nav, izmanto Līgumslēdzējā Valstī esošo pastāvīgo pārstāvniecību vai tur izvietoto pastāvīgo bāzi, sakarā ar kuru radušās saistības izmaksāt autoratlīdzību, un šo autoratlīdzību izmaksā (sedz) pastāvīgā pārstāvniecība vai pastāvīgā bāze, tiks uzskatīts, ka autoratlīdzība rodas tajā valstī, kurā atrodas pastāvīgā pārstāvniecība vai pastāvīgā bāze.

6. Ja sakarā ar īpašām attiecībām starp autoratlīdzības maksātāju un autoratlīdzības īsteno īpašnieku vai starp viņiem abiem un kādu trešo personu autoratlīdzības summa, kas attiecas uz tiesībām, izmantošanu vai informāciju, pārsniedz autoratlīdzības summu, par kādu būtu varējuši vienoties maksātājs un īstenais īpašnieks, ja starp viņiem nebūtu minēto īpašo attiecību, tad šī panta noteikumi tiks piemēroti tikai attiecībā uz pēdējo minēto summu. Šajā gadījumā maksājumu daļa, kas pārsniedz šo summu, tiek aplūkta ar nodokļiem

atbilstoši katras Līgumslēdzējas Valsts likumdošanas aktiem ar nosacījumu, ka tiek ievēroti pārējie šīs Konvencijas noteikumi.

13.pants Kapitāla pieaugums

1. Ienākumu, ko gūst Līgumslēdzējas Valsts rezidents, atsavinot 6.pantā (Ienākums no nekustamā īpašuma) minēto otrā Līgumslēdzējā Valstī esošo nekustamo īpašumu, var aplikt ar nodokļiem šajā otrā valstī.

2. Ienākumu, ko gūst Līgumslēdzējas Valsts rezidents, atsavinot tādas sabiedrības akcijas, kuras aktīvi galvenokārt sastāv no 6.pantā (Ienākums no nekustamā īpašuma) minētā otrā Līgumslēdzējā Valstī esošā nekustamā īpašuma, var aplikt ar nodokļiem šajā otrā valstī.

3. Pieaugumu (kapitāla), kas gūts par kustamā īpašuma, kas ir Līgumslēdzējas Valsts uzņēmuma pastāvīgās pārstāvniecības otrā Līgumslēdzējā Valstī uzņēmējdarbībā izmantojamā īpašuma daļa, atsavināšanu vai par kustamā īpašuma, kas ir piederīgs Līgumslēdzējas Valsts rezidenta pastāvīgajai bāzei otrā Līgumslēdzējā Valstī, kura izveidota neatkarīgo individuālo pakalpojumu sniegšanai, atsavināšanu, ieskaitot pieaugumu (kapitāla) no šādas pastāvīgās pārstāvniecības (atsevišķi vai kopā ar visu uzņēmumu) atsavināšanas vai šādas pastāvīgās bāzes atsavināšanas, var aplikt ar nodokļiem otrā Līgumslēdzējā Valstī.

4. Kapitāla pieaugumu, ko gūst Līgumslēdzējas Valsts uzņēmums, atsavinot šī uzņēmuma starptautiskajā sauksmē izmantotos gaisa transporta līdzekļus vai atsavinot kustamo īpašumu, kas saistīts ar šo gaisa transporta līdzekļu izmantošanu, apliek ar nodokļiem tikai šajā valstī.

5. Kapitāla pieaugumu, kas gūts par jebkura tāda īpašuma atsavināšanu, kas atšķiras no 1., 2., 3. un 4. punktā minētā īpašuma, apliek ar nodokļiem tikai tajā Līgumslēdzējā Valstī, kuras rezidents ir šī īpašuma atsavinātājs.

14.pants Neatkarīgie individuālie pakalpojumi

1. Līgumslēdzējas Valsts rezidenta - fiziskās personas ienākumi, kas gūti, sniedzot profesionālus pakalpojumus vai veicot cita veida neatkarīgu darbību, tiks aplikti ar nodokļiem tikai šajā valstī, izņemot gadījumus, kad šī persona savas darbības vajadzībām izmanto pastāvīgo bāzi (regulāri pieejamu pastāvīgu darbības vietu) otrā Līgumslēdzējā Valstī. Ja tiek izmantota šāda pastāvīgā bāze, ienākumus var aplikt ar nodokļiem arī otrā Līgumslēdzējā Valstī, bet tikai tik lielā mērā, kādā tie ir attiecināmi uz šo pastāvīgo bāzi. Gadījumā, kad Līgumslēdzējas Valsts rezidents - fiziskā persona uzturas otrā Līgumslēdzējā Valstī laika posmu vai laika posmus, kuri kopumā pārsniedz 183 dienas jebkurā 12 mēnešu periodā, kas sākas vai beidzas attiecīgajā finansu gadā, tiks uzskatīts, ka šī persona izmanto regulāri pieejamu pastāvīgo bāzi otrā Līgumslēdzējā Valstī, un ienākums, kas gūts par otrā valstī veiktajām iepriekš minētajām darbībām, tiks attiecināts uz šo pastāvīgo bāzi.

2. Jēdziens "profesionālie pakalpojumi" ietver neatkarīgu zinātnisko, literāro, māksliniecisko, izglītojošo vai pedagoģisko darbību, kā arī ārsta, jurista, inženiera, arhitekta, zobārsta un grāmatveža neatkarīgu darbību.

15.pants **Atkarīgie individuālie pakalpojumi**

1. Saskaņā ar 16. panta (Direktoru atalgojums), 18. panta (Pensijas) un 19. panta (Valsts dienests) noteikumiem darba alga, izpeļņa un cita veida līdzīga atlīdzība, ko saņem Līgumslēdzējas Valsts rezidents par algoto darbu, tiks aplūkta ar nodokļiem tikai šajā valstī, ja vien algots darbs netiek veikts otrā Līgumslēdzējā Valstī. Ja algots darbs tiek veikts otrā Līgumslēdzējā Valstī, par to saņemto atlīdzību var aplūkt ar nodokļiem šajā otrā valstī.

2. Neatkarīgi no 1. punkta noteikumiem atlīdzība, kuru Līgumslēdzējas Valsts rezidents saņem par algotu darbu, kas tiek veikts otrā Līgumslēdzējā Valstī, tiks aplūkta ar nodokļi tikai pirmajā minētajā valstī, ja:

- a) atlīdzības saņēmējs ir atradies otrā valstī laika posmu vai laika posmus, kuri kopumā nepārsniedz 183 dienas jebkurā 12 mēnešu periodā, kas sākas vai beidzas attiecīgajā nodokļu gadā; un
- b) atlīdzību maksā darba devējs, kas nav otras valsts rezidents, vai cita persona tāda darba devēja vārdā; un
- c) atlīdzību neizmaksā pastāvīgā pārstāvniecība vai pastāvīgā bāze, ko darba devējs izmanto otrā valstī.

3. Neatkarīgi no šī panta iepriekšminētajiem noteikumiem atlīdzību par darbu, kas tiek veikts, strādājot uz Līgumslēdzējas Valsts uzņēmuma starptautiskajā sauksmē izmantotajiem gaisa transporta līdzekļiem, var aplūkt ar nodokļiem šajā valstī.

16.pants **Direktoru atalgojums**

Direktoru atalgojumu un citu līdzīgu atlīdzību, ko saņem Līgumslēdzējas Valsts rezidents kā sabiedrības, kas ir otras Līgumslēdzējas Valsts rezidents, direktoru padomes vai citas līdzīgas institūcijas loceklis, var aplūkt ar nodokļiem otrā Līgumslēdzējā Valstī.

17.pants **Mākslinieki un sportisti**

1. Neatkarīgi no 14. panta (Neatkarīgie individuālie pakalpojumi) un 15. panta (Atkarīgie individuālie pakalpojumi) noteikumiem ienākumus, ko gūst Līgumslēdzēja Valsts rezidents kā izpildītājmākslinieks, piemēram, kā teātra, kino, radio vai televīzijas aktieris, kā mūziķis vai arī kā sportists par savu individuālo darbību otrā Līgumslēdzējā Valstī, var aplikt ar nodokļiem šajā otrā valstī.

2. Ja mākslinieka vai sportista ienākumi par viņa individuālo darbību attiecīgajā jomā tiek maksāti nevis pašam māksliniekam vai sportistam, bet citai personai, šos ienākumus neatkarīgi no 7. panta (Uzņēmējdarbības peļņa), 14. panta (Neatkarīgie individuālie pakalpojumi) un 15. panta (Atkarīgie individuālie pakalpojumi) noteikumiem var aplikt ar nodokļiem tajā Līgumslēdzējā Valstī, kurā tiek veikta izpildītājmākslinieka vai sportista darbība.

3. Šī panta 1. un 2. punkta noteikumi netiks piemēroti attiecībā uz ienākumiem, kas gūti par darbību, ko Līgumslēdzējā Valstī veic mākslinieks vai sportists, ja viņa vizīti šajā valstī pilnīgi vai galvenokārt atbalsta vienas vai abu Līgumslēdzēju Valstu vai to pašvaldību sabiedriskie fondi. Šajā gadījumā par šīm darbībām gūtais ienākums tiks aplikts ar nodokļiem tikai tajā Līgumslēdzējā Valstī, kuras rezidents ir šis mākslinieks vai sportists.

18.pants Pensijas

Saskaņā ar 19. panta (Valsts dienests) 2. punktu pensijas un cita veida līdzīga atlīdzība (ieskaitot pensijas un cita veida līdzīgu atlīdzību, kas tiek izmaksāta saskaņā ar sociālās nodrošināšanas likumdošanas aktiem) par iepriekš veikto algoto darbu, ko saņem Līgumslēdzēja Valsts rezidents, tiks apliktas ar nodokļiem tikai šajā valstī.

19.pants Valsts dienests

- 1.a) Alga, izpeļņa un cita līdzīga atlīdzība, kura nav pensija un kuru fiziskajai personai izmaksā Līgumslēdzēja Valsts vai tās pašvaldība par šai valstij vai pašvaldībai sniegtajiem pakalpojumiem, tiks aplikta ar nodokļiem tikai šajā valstī.
- b) Tomēr šī alga, izpeļņa un cita līdzīga atlīdzība tiks aplikta ar nodokļiem tikai otrā Līgumslēdzējā Valstī, ja pakalpojumi ir sniegti šajā otrā valstī un šī fiziskā persona ir tāds šīs valsts rezidents, kas:
  - (i) ir šīs valsts pilsonis; vai
  - (ii) nav kļuvis par šīs valsts rezidentu tikai un vienīgi ar mērķi sniegt pakalpojumus.

2.a) Jebkura pensija, ko fiziskajai personai izmaksā Līgumslēdzēja Valsts vai tās pašvaldība, vai ko tai izmaksā no šīs Līgumslēdzējas Valsts vai pašvaldības izveidotiem fondiem par pakalpojumiem, ko šī persona sniegusi šai valstij vai pašvaldībai, tiks aplikta ar nodokļiem tikai šajā valstī.

b) Tomēr šī pensija tiks aplikta ar nodokļiem tikai otrā Līgumslēdzējā Valstī, ja šī fiziskā persona ir šīs otras valsts rezidents un pilsonis.

3. Algai, izpeļņai, citai līdzīgai atlīdzībai un pensijai, ko saņem par pakalpojumiem, kas sniegti sakarā ar Līgumslēdzējas Valsts vai tās pašvaldības veikto uzņēmējdarbību, ir jāpiemēro 15. panta (Atkarīgie individuālie pakalpojumi), 16. panta (Direktoru atalgojums) un 18. panta (Pensijas) noteikumi.

20. pants

Studenti

Maksājumi, kurus uzturēšanās, studiju vai stažēšanās vajadzībām saņem students, māceklis vai stažieris, kas ir, vai tieši pirms ierašanās Līgumslēdzējā Valstī bija, otras Līgumslēdzējas Valsts rezidents un kas atrodas pirmajā minētajā valstī vienīgi ar nolūku studēt vai stažēties, netiks aplikti ar nodokļiem šajā valstī, ja šie maksājumi rodas ārpus šīs valsts.

21. pants

Citi ienākumi

1. Šīs Konvencijas iepriekšējos pantos neaplūkoti Līgumslēdzējas Valsts rezidenta citi ienākumi neatkarīgi no šo ienākumu rašanās vietas tiks aplikti ar nodokļiem tikai šajā valstī.

2. Šī panta 1. punkta noteikumi netiks piemēroti ienākumam, kas nav ienākums no 6. panta (Ienākums no nekustamā īpašuma) 2. punktā definētā nekustamā īpašuma, ja šī ienākuma saņēmējs, būdams Līgumslēdzējas Valsts rezidents, veic uzņēmējdarbību otrā Līgumslēdzējā Valstī, izmantojot tur esošo pastāvīgo pārstāvniecību, vai sniedz šajā otrā valstī neatkarīgus individuālos pakalpojumus, izmantojot tur izvietoto pastāvīgo bāzi, un ja tiesības vai īpašums, par ko tiek saņemts šis ienākums, ir faktiski saistīti ar šo pastāvīgo pārstāvniecību vai pastāvīgo bāzi. Šajā gadījumā atkarībā no apstākļiem ir piemērojami 7. panta (Uzņēmējdarbības peļņa) vai 14. panta (Neatkarīgie individuālie pakalpojumi) noteikumi.

IV. daļa

Kapitāla aplikšana ar nodokļiem

22.pants

Kapitāls

1. Kapitālu, ko pārstāv 6. pantā (Ienākums no nekustamā īpašuma) minētais Līgumslēdzējas Valsts rezidenta nekustamais īpašums, kas atrodas otrā Līgumslēdzējā Valstī, var aplikt ar nodokļiem šajā otrā valstī.

2. Kapitālu, ko pārstāv kustamais īpašums, kas veido daļu no otrā Līgumslēdzējā Valstī esošās Līgumslēdzējas Valsts uzņēmuma pastāvīgās pārstāvniecības uzņēmējdarbībā izmantojamā īpašuma, vai kapitālu, ko pārstāv kustamais īpašums, kas ir piederīgs Līgumslēdzējas Valsts rezidenta pastāvīgajai bāzei otrā Līgumslēdzējā Valstī, kura tiek izmantota neatkarīgu individuālo pakalpojumu sniegšanai, var aplikt ar nodokļiem šajā otrā valstī.

3. Kapitāls, ko pārstāv gaisa transporta līdzekļi, kurus Līgumslēdzējas Valsts uzņēmums izmanto starptautiskajā satiksmē, kā arī kustamais īpašums, kas piederīgs šo gaisa transporta līdzekļu izmantošanai, tiks aplikts ar nodokļiem tikai šajā Līgumslēdzējā Valstī.

4. Visi pārējie Līgumslēdzējas Valsts rezidenta kapitāla elementi tiks aplikti ar nodokļiem tikai šajā valstī.

V. daļa

Nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanas metodes

23.pants

Nodokļu dubultās uzlikšanas novēršana

1. Armēnijā nodokļu dubultā uzlikšana tiks novērsta šādā veidā:

- a) gadījumā, kad Armēnijas rezidents gūst ienākumus vai viņam pieder kapitāls, kuru saskaņā ar šīs Konvencijas noteikumiem var aplikt ar nodokļiem Latvijā, Armēnijai jāatļauj:
  - (i) samazināt šī rezidenta ienākuma nodokli par summu, kas ir vienāda ar Latvijā samaksāto ienākuma nodokli;
  - (ii) samazināt šī rezidenta kapitāla nodokli par summu, kas ir vienāda ar Latvijā samaksāto kapitāla nodokli.

Šie samazinājumi tomēr nedrīkst pārsniegt tādu ienākuma nodokļa vai kapitāla nodokļa daļu, kāda ir aprēķināta pirms šī samazinājuma piemērošanas, kura atkarībā no apstākļiem ir attiecināma uz ienākumu vai kapitālu, kuru var aplikt ar nodokļiem Latvijā.

- b) gadījumā, kad saskaņā ar jebkuriem šīs Konvencijas noteikumiem Armēnijas rezidenta gūtais ienākums vai viņam piederošais kapitāls tiek atbrīvots no aplikšanas ar nodokļiem Armēnijā, Armēnija var ņemt vērā atbrīvoto ienākumu vai kapitālu, nosakot nodokļa likmes, kas piemērojamas ienākumam vai kapitālam, kas ir aplikams ar nodokļiem Armēnijā.

2. Latvijā nodokļu dubultā uzlikšana tiks novērsta šādā veidā:

- a) gadījumā, kad Latvijas rezidents gūst ienākumus vai viņam pieder kapitāls, kuru saskaņā ar šīs Konvencijas noteikumiem var aplikēt ar nodokļiem Armēnijā, ja vien Latvijas Republikas iekšējās likumdošanas akti nenodrošina labvēlīgākus noteikumus, Latvijai jāatļauj:
- (i) samazināt šī rezidenta ienākuma nodokli par nodokļa daļu, kas ir vienāda ar Armēnijā samaksāto ienākuma nodokli;
  - (ii) samazināt šī rezidenta kapitāla nodokli par nodokļa daļu, kas ir vienāda ar Armēnijā samaksāto kapitāla nodokli.

Šie samazinājumi tomēr nekādā gadījumā nedrīkst pārsniegt tādu ienākuma nodokļa vai kapitāla nodokļa daļu, kas ir aprēķināta Latvijā pirms šī samazinājuma piemērošanas, kura atkarībā no apstākļiem ir attiecināma uz ienākumu vai kapitālu, kuru var aplikēt ar nodokļiem Armēnijā;

- b) lai piemērotu šī punkta a) apakšpunktu, ja sabiedrība - Latvijas rezidents saņem dividendes no sabiedrības - Armēnijas rezidenta un šajā sabiedrībā Latvijas rezidentam pieder vismaz 10 procentu akciju ar pilnām balsstiesībām, Armēnijā samaksātajā nodoklī tiks ietverts ne tikai nodoklis, ar kuru aplikē dividendes, bet arī nodokļa, ar kuru aplikē sabiedrības peļņu, no kuras tiek izmaksātas dividendes, daļa, kas atbilst šīm dividendēm.

VI. daļa

Īpaši noteikumi

24.pants

Diskriminācijas nepieļaušana

1. Līgumslēdzējas Valsts pilsoņi otrā Līgumslēdzējā Valstī netiks pakļauti aplikšanai ar nodokļiem vai jebkurām ar tiem saistītajām prasībām, kas atšķiras no aplikšanas ar nodokļiem vai ar tiem saistītajām prasībām, kurām tiek vai var tikt pakļauti otras valsts pilsoņi tādos pašos apstākļos, vai kas ir apgrūtināšākas, it īpaši attiecībā uz rezidenci. Šis noteikums neattiecas uz 1. panta (Konvencijas darbības sfēra) noteikumiem attiecas arī uz personām, kas nav vienas Līgumslēdzējas Valsts vai abu Līgumslēdzēju Valstu rezidenti.

2. Bezvalstnieki, kas ir Līgumslēdzējas Valsts rezidenti, nevienā no Līgumslēdzējām Valstīm netiks pakļauti aplikšanai ar nodokļiem vai jebkurām ar tiem saistītajām prasībām, kas atšķiras no aplikšanas ar nodokļiem vai ar tiem saistītajām prasībām, kurām tiek vai var

tikt pakļauti attiecīgās valsts pilsoņi tādos pašos apstākļos, vai kas ir apgrūtinošākas, it īpaši attiecībā uz rezidenci.

3. Līgumslēdzējas Valsts uzņēmuma pastāvīgo pārstāvniecību, kuru tas izmanto otrā Līgumslēdzējā Valstī, nevar aplikt ar nodokļiem šajā otrā valstī mazāk labvēlīgi, nekā tūtu aplūktu ar nodokļiem citas valsts uzņēmumi, kas veic tāda paša veida darbību. Šo noteikumu nedrīkst iztulkot tādējādi, ka tas uzliktu Līgumslēdzējai Valstij pienākumu piešķirt citas Līgumslēdzējas Valsts rezidentiem jebkādas personiskas atlaides, atvieglojumus vai samazinājumus attiecībā uz aplikšanu ar nodokļiem, kādus šī valsts piešķir tās rezidentiem, ņemot vērā viņu civiltāvokli vai ģimenes saistības.

4. Izņemot gadījumus, kad piemērojami 9. panta (Saisītie uzņēmumi) 1. punkta, 11. panta (Procenti) 7.punkta vai 12.panta (Autoratlīdzības) 6.punkta noteikumi, procenti, autoratlīdzības un citi maksājumi, ko Līgumslēdzējas Valsts uzņēmums izmaksā citas Līgumslēdzējas Valsts rezidentam, nosakot šī uzņēmuma aplikamo peļņu, ir jāatskaita no šīs peļņas pēc tādiem pašiem noteikumiem, kā tad, ja tie tūtu izmaksāti pirmās minētās valsts rezidentam. Tāpat arī Līgumslēdzējas Valsts uzņēmuma parādi citas Līgumslēdzējas Valsts rezidentam, nosakot šāda uzņēmuma aplikamo kapitālu, ir jāatskaita pēc tādiem pašiem noteikumiem, kā tad, ja tie attiektos uz pirmās minētās valsts rezidentu.

5. Līgumslēdzējas Valsts uzņēmumus, kuru kapitāls pilnīgi vai daļēji pieder vienam vai vairākiem citas Līgumslēdzējas Valsts rezidentiem vai kurus šie rezidenti tieši vai netieši kontrolē, pirmajā minētajā valstī nevar pakļaut aplikšanai ar nodokļiem vai jebkurām ar tiem saistītajām prasībām, kas atšķiras no aplikšanas ar nodokļiem un ar tiem saistītajām prasībām, kurām tiek vai var tikt pakļauti līdzīgi pirmās minētās valsts uzņēmumi, vai kas ir apgrūtinošākas.

6. Neatkarīgi no 2. panta (Nodokļi, uz kuriem attiecas Konvencija) noteikumiem šī panta noteikumi attiecas uz visu veidu un nosaukumu nodokļiem.

25. pants

Savstarpējās saskaņošanas procedūra

1. Ja persona uzskata, ka vienas Līgumslēdzējas Valsts vai abu Līgumslēdzēju Valstu rīcība izraisa vai var izraisīt šīs personas aplikšanu ar nodokļiem, kas neatbilst šīs Konvencijas noteikumiem, šī persona var neatkarīgi no šo valstu iekšzemes likumdošanas aktu noteikumiem, kas paredz novērst šādu aplikšanu ar nodokļiem, iesniegt savu jautājumu izskatīšanai tās Līgumslēdzējas Valsts kompetentām iestādēm, kuras rezidents ir šī persona, vai arī, ja jautājums attiecas uz 24. panta (Diskriminācijas nepieļaušana) 1. punktu, tās Līgumslēdzējas Valsts kompetentām iestādēm, kuras pilsonis ir □ī persona. Jautājums jāiesniedz izskatīšanai triju gadu laikā no pirmā paziņojuma par rīcību, kas izraisījusi aplikšanu ar nodokļiem neatbilstoši šīs Konvencijas noteikumiem.

2. Kompetentās iestādes pienākums ir censties atrisināt šo jautājumu, ja tā uzskata, ka sūdzība ir pamatota, un, ja šī iestāde pati nespēj panākt apmierinošu risinājumu, tai jāmēģina atrisināt jautājumu, savstarpēji vienojoties ar citas Līgumslēdzējas Valsts kompetentajām iestādēm, lai novērstu šai Konvencijai neatbilstošu aplikšanu ar nodokļiem. Katra šāda panāktā vienošanās ir jāizpilda neatkarīgi no Līgumslēdzējas Valsts iekšējās likumdošanas aktos noteiktajiem laika ierobežojumiem.

3. Līgumslēdzēju Valstu kompetentajām iestādēm ir jācenšas savstarpējas saskaņošanas ceļā atrisināt jebkurus sarežģījumus vai novērst šaubas, kas var rasties, skaidrojot vai piemērojot šo Konvenciju. Tās var arī savstarpēji konsultēties, lai novērstu nodokļu dubulto uzlikšanu gadījumos, kādi nav paredzēti šajā Konvencijā.

4. Līgumslēdzēju Valstu kompetentās iestādes var tieši sazināties viena ar otru, lai panāktu vienošanos par iepriekšējos punktos minētajiem jautājumiem.

26. pants Informācijas apmaiņa

1. Līgumslēdzēju Valstu kompetentajām iestādēm ir jāapmainās ar informāciju, kas nepieciešama šīs Konvencijas noteikumu izpildīšanai vai Līgumslēdzēju Valstu iekšzemes likumdošanas aktu par nodokļiem, uz kuriem attiecas šī Konvencija, prasību izpildei, ņemot vērā, ka šie likumi nav pretrunā ar šo Konvenciju. Konvencijas 1. pants (Konvencijas darbības sfēra) neierobežo informācijas apmaiņu. Jebkura informācija, ko saņem Līgumslēdzēja Valsts, ir jāuzskata par slepenu tāpat kā informācija, kas tiek iegūta saskaņā ar šīs valsts likumdošanas aktiem un var tikt izpausta tikai tām personām vai varas iestādēm (arī tiesas un administratīvajām iestādēm), kas ir iesaistītas nodokļu, uz kuriem attiecas šī Konvencija, aprēķināšanā, iekasēšanā, piespiedu līdzekļu lietošanā, lietu iztiesāšanā vai apelāciju izskatīšanā. Šīm personām vai varas iestādēm šī informācija jālieto vienīgi iepriekšminētajos nolūkos. Tās drīkst izpaust šo informāciju atklātās tiesas sēdēs vai tiesas nolēmumos.

2. Nekādā gadījumā 1. punkta noteikumus nedrīkst iztulkot tādējādi, ka tie uzliktu Līgumslēdzējai Valstij pienākumu:

- a) veikt administratīvus pasākumus, kas nesaskan ar vienas vai otras Līgumslēdzējas Valsts likumdošanas aktiem vai administratīvo praksi;
- b) sniegt informāciju, kas nav pieejama saskaņā ar vienas vai otras Līgumslēdzējas Valsts likumdošanas aktiem vai parastu piemērojamo administratīvo praksi;
- c) sniegt informāciju, kas var atklāt jebkuru tirdzniecības, uzņēmējdarbības, ražošanas, komerciālo vai profesionālo noslēpumu vai tirdzniecības procesu, vai arī sniegt informāciju, kuras izpaušana būtu pretrunā ar sabiedrības interesēm (ordre public).

3. Līgumslēdzēju Valstu kompetentās iestādes var noslēgt papildu vienošanos, lai noteiktu šī panta noteikumu piemērošanas kārtību.

27. pants Diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību personāls

Nekas šajā Konvencijā nedrīkst ietekmēt diplomātisko misiju vai konsulāro pārstāvniecību personāla fiskālās privilēģijas, kuras tam piemērojamas saskaņā ar starptautisko tiesību vispārējiem noteikumiem vai īpašiem nolīgumiem.

VII. daļa Noslēguma noteikumi

28. pants Stāšanās spēkā

1. Līgumslēdzējas Valstis paziņo viena otrai par šo valstu konstitucionālo prasību, kādas ir nepieciešamas, lai šī Konvencija stātos spēkā, izpildi.

2. Šī Konvencija stāties spēkā ar 1. punktā minētā pēdējā paziņojuma iesniegšanas datumu, un tās noteikumi abās Līgumslēdzējās Valstīs tiks piemēroti:

- a) attiecībā uz nodokļiem, ko ietur izmaksas brīdī, sākot ar ienākumu, ko gūst janvāra pirmajā dienā vai pēc janvāra pirmās dienas tajā kalendārājā gadā, kas seko gadam, kurā šī Konvencija stājas spēkā;
- b) attiecībā uz pārējiem ienākuma un kapitāla nodokļiem, sākot ar nodokļiem, kas maksājami jebkurā taksācijas gadā, kurš sākas janvāra pirmajā dienā vai pēc janvāra pirmās dienas tajā kalendārājā gadā, kas seko gadam, kurā šī Konvencija stājas spēkā.

29. pants Darbības izbeigšana

Šī Konvencija ir spēkā tik ilgi, kamēr Līgumslēdzēja Valsts tās darbību izbeidz. Katra Līgumslēdzēja Valsts var izbeigt šīs Konvencijas darbību, diplomātiskā ceļā iesniedzot rakstisku notu par izbeigšanu vismaz sešus mēnešus pirms tā kalendārā gada beigām, kas seko triju gadu ilgam Konvencijas darbības periodam pēc tās spēkā stāšanās datuma. Šajā gadījumā Konvencijas darbība abās Līgumslēdzējās Valstīs tiks izbeigta:

- a) attiecībā uz nodokļiem, ko ietur izmaksas brīdī, sākot ar ienākumu, ko gūst janvāra pirmajā dienā vai pēc janvāra pirmās dienas tajā kalendārājā gadā, kas seko gadam, kurā ir iesniegta attiecīgā nota;
- b) attiecībā uz pārējiem ienākuma un kapitāla nodokļiem, sākot ar nodokļiem, kas maksājami jebkurā taksācijas gadā, kurš sākas janvāra pirmajā dienā vai pēc janvāra pirmās dienas tajā kalendārājā gadā, kas seko gadam, kurā ir iesniegta attiecīgā nota.

Šo apliecinot, apakšā parakstījušies, būdami pienācīgi pilnvarotī, šo Konvenciju ir parakstījuši.

Konvencija noslēgta Rīgā... 2000. gada 15. maiņā divos eksemplāros, katrs no tiem latviešu, armēņu un angļu valodā. Visi trīs teksti ir vienlīdz autentiski. Atšķirīgas interpretācijas gadījumā noteicošais ir teksts angļu valodā.

Latvijas Republikas
vārdā

Armēnijas Republikas
vārdā

PROTOKOLS

Parakstot Latvijas Republikas un Armēnijas Republikas Konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu attiecībā uz ienākuma un kapitāla nodokļiem, puses ir vienojušās par šādiem noteikumiem, kas ir Konvencijas neatņemama sastāvdaļa.

1. Attiecībā uz 4. panta (Rezidents) 3. punktu:

Tiek saprasts, ka gadījumā, ja netiek panākta vienošanās starp Līgumslēdzēju Valstu kompetentajām iestādēm, šāda persona nevienā no Līgumslēdzējām Valstīm netiks uzskatīta par otras Līgumslēdzējas Valsts rezidentu.

2. Attiecībā uz 7. panta (Uzņēmējdarbības peļņa) 3. punktu:

Tiek saprasts, ka izdevumi, kurus Līgumslēdzēja Valsts atļauj atskaitīt, ietver tikai tos izdevumus, kuri ir atskaitāmi saskaņā ar šīs valsts iekšzemes likumdošanas aktiem.

Šo apliecinot, apakšā parakstījušies, būdami pienācīgi pilnvaroti, šo Protokolu ir parakstījuši.

Protokols sastādīts Rīgā 2000. gada 15. martā divos eksemplāros, katrs no tiem latviešu, armēņu un angļu valodā. Visi trīs teksti ir vienlīdz autentiski. Atšķirīgas interpretācijas gadījumā noteicošais ir teksts angļu valodā.

Latvijas Republikas
vārdā

Armēnijas Republikas
vārdā

[TRANSLATION - TRADUCTION]

CONVENTION ENTRE LA RÉPUBLIQUE DE LETTONIE ET LA
RÉPUBLIQUE D'ARMÉNIE TENDANT À ÉVITER LA DOUBLE
IMPOSITION ET À PRÉVENIR L'ÉVASION FISCALE EN MATIÈRE
D'IMPÔTS SUR LE REVENU ET SUR LA FORTUNE

La République de Lettonie et la République d'Arménie,

Fidèles à leur intention de promouvoir et de renforcer les relations économiques, scientifiques, techniques et culturelles entre les deux pays et désireuses de conclure une convention tendant à éviter la double imposition, à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune et à exclure la discrimination dans ce domaine,

Sont convenues de ce qui suit:

CHAPITRE PREMIER. PORTÉE DE LA CONVENTION

Article premier. Personnes visées

La présente Convention s'applique aux personnes qui sont résidentes d'un État contractant ou des deux États contractants.

Article 2. Impôts visés

1. La présente Convention s'applique aux impôts sur le revenu exigibles par chacun des États contractants, leurs subdivisions administratives ou leurs collectivités locales, quel que soit le régime de perception desdits impôts.

2. Sont considérés comme impôts sur le revenu tous prélèvements fiscaux assis sur tout ou partie du revenu, y compris les impôts sur les gains provenant de l'aliénation de biens meubles ou immeubles, les impôts sur le montant total des salaires payés par les entreprises aussi bien que les impôts sur les plus-values.

3. Les impôts actuels qui font l'objet de la présente Convention sont:

a) En Arménie:

- i) l'impôt sur les bénéfices;
  - ii) l'impôt sur le revenu;
  - iii) l'impôt sur la propriété;
  - iv) l'impôt foncier;
- (désignés ci-après par "l'impôt arménien");

b) En Lettonie:

- i) l'impôt sur le revenu des entreprises;
- ii) l'impôt sur le revenu des personnes;
- iii) l'impôt foncier;

(ci-après dénommés "l'impôt letton").

4. La Convention s'applique aussi aux impôts de nature identique ou analogue qui seraient établis après la date de signature de la présente Convention et qui s'ajouteraient aux impôts actuels ou qui les remplaceraient. Les autorités compétentes des États contractants se communiquent à la fin de chaque année les modifications importantes apportées à leurs législations fiscales respectives.

CHAPITRE II. DÉFINITIONS

Article 3. Définitions générales

1. Aux fins de la présente Convention et à moins que le contexte exige une interprétation différente:

a) les expressions "un État contractant" et "l'autre État contractant" s'entendent, selon le contexte, de la Lettonie ou de l'Arménie;

b) le terme "Arménie" s'entend de la République d'Arménie et, lorsqu'il est utilisé dans un sens géographique, son territoire, ses eaux territoriales, y compris ses voies fluviales sur lesquels la République d'Arménie exerce son droit souverain et sa juridiction, conformément au droit international et à sa législation nationale;

c) le terme "Lettonie" désigne la République de Lettonie et, lorsqu'il est utilisé dans un sens géographique, il s'entend du territoire de la République de Lettonie et de toute zone adjacente aux eaux territoriales de la République de Lettonie à l'intérieur de laquelle, en vertu de la législation de la Lettonie et conformément au droit international, la Lettonie peut exercer ses droits sur les fonds marins et leurs sous-sol et leurs ressources naturelles;

d) le terme "personne" s'entend des personnes physiques, sociétés et tous autres groupements de personnes;

e) le terme "société" s'entend de toute personne morale ou de toute entité qui est assimilée à une personne morale au regard de l'impôt;

f) les expressions "entreprise d'un Etat contractant" et "entreprise de l'autre Etat contractant" s'entendent, selon le contexte, d'une entreprise exploitée par un résident d'un Etat contractant et d'une entreprise exploitée par un résident de l'autre Etat contractant;

g) l'expression "trafic international" s'entend de tout transport effectué par un aéronef exploité par une entreprise, sauf lorsque cet aéronef n'est exploité qu'entre des points situés dans l'autre Etat contractant;

h) l'expression "autorité compétente" signifie:

i) dans le cas de l'Arménie, le Ministre des Finances et de l'économie ou son représentant autorisé;

ii) dans le cas de la Lettonie, le Ministère des Finances ou son représentant autorisé;

i) le terme "ressortissant" désigne:

i) toute personne physique possédant la nationalité de l'État contractant;

ii) toute personne morale, partenariat ou association, dont le statut découle de la législation en vigueur dans un État contractant.

2. Aux fins de l'application de la présente Convention, à n'importe quel moment, par l'un des États contractants, toute expression qui n'est pas définie dans ladite Convention a le sens que lui attribue à ce moment déterminé la législation de cet État contractant concernant les impôts auxquels s'applique la présente Convention, toute autre interprétation aux termes de la législation fiscale de l'État concerné prévalant sur celle donnée à l'expression au titre des autres lois dudit État.

Article 4. Résidence

1. Aux fins de la présente Convention, on entend par "résident de l'un des États contractants" toute personne qui, en vertu de la législation de cet État, est assujettie à l'impôt dans cet État en raison de son domicile, de sa résidence du siège, de sa direction ou de son immatriculation ou de tout autre critère du même ordre. Le terme inclut également le Gouvernement de l'État concerné ou ses autorités locales. Toutefois, cette expression ne s'applique pas aux personnes assujetties à l'impôt dans cet État exclusivement en raison des revenus qu'elles tirent de sources situées dans cet État ou du capital qui s'y trouve.

2. Lorsqu'en vertu des dispositions du paragraphe 1, une personne physique est un résident des deux États contractants, sa situation est réglée de la manière suivante:

a) Cette personne est considérée comme un résident de l'État contractant où elle dispose d'un foyer d'habitation permanent. Si elle dispose d'un foyer d'habitation permanent dans les deux États contractants, elle est considérée comme un résident de l'État contractant avec lequel ses liens personnels et économiques sont les plus étroits (centre des intérêts vitaux);

b) Si l'État contractant, où cette personne a le centre de ses intérêts vitaux, ne peut être déterminé ou si elle ne dispose d'un foyer d'habitation permanent dans aucun des États contractants, elle est considérée comme un résident de l'État contractant où elle séjourne de façon habituelle;

c) Si cette personne séjourne de façon habituelle dans les deux États contractants ou si elle ne séjourne de façon habituelle dans aucun d'eux, elle est considérée uniquement comme un résident de l'État contractant dont elle possède la nationalité;

d) Si cette personne possède la nationalité des deux États contractants ou si elle ne possède la nationalité d'aucun d'eux, les autorités compétentes des États contractants tranchent la question d'un commun accord.

3. Lorsque, selon les dispositions du paragraphe 1 du présent article, une personne autre qu'une personne physique est résidente des deux États contractants, les autorités compétentes des États contractants règlent le problème d'un commun accord et déterminent les modalités d'application de la Convention à l'intéressée.

Article 5. Établissement stable

1. Aux fins de la présente Convention, l'expression "l'établissement stable" s'entend d'un lieu fixe d'affaires où une entreprise exerce tout ou partie de son activité.

2. L'expression "établissement stable" s'entend notamment:

- a) d'un siège de direction;
- b) d'une succursale;
- c) d'un bureau;
- d) d'une usine;
- e) d'un atelier, et

f) d'une mine, d'un puits de pétrole ou de gaz, d'une carrière ou de tout autre lieu de prospection ou d'extraction de ressources naturelles.

3. a) L'expression "établissement stable" comprend également un chantier de construction, un projet d'installation ou de montage ou des activités de supervision relatives à ces projets, seulement si leur durée dépasse neuf mois.

b) Les activités entreprises en mer dans un État contractant liées à la prospection ou à l'exploitation du fond de la mer et du sous-sol et de leurs ressources naturelles situées dans cet État sont considérées comme étant entreprises par un établissement permanent situé dans ledit État si les activités en question s'étendent sur une ou des périodes dépassant au total 30 jours pendant une période de douze mois.

4. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, on considère qu'il n'y a pas "d'établissement stable":

a) s'il est fait usage d'une installation à seule fin de stocker, exposer ou livrer des biens ou des marchandises appartenant à l'entreprise;

b) si des biens ou des marchandises appartenant à l'entreprise sont entreposés à seule fin de stockage, d'exposition ou de livraison;

c) si des biens ou marchandises appartenant à l'entreprise sont entreposés à seule fin de transformation par une autre entreprise;

d) si une installation fixe d'affaires est utilisée à seule fin d'acheter des biens ou des marchandises, ou de réunir des informations pour l'entreprise;

e) si une installation fixe d'affaires est utilisée à seule fin d'exercer, pour l'entreprise, toute autre activité de caractère préparatoire ou auxiliaire;

f) si une installation fixe d'affaires est utilisée à seule fin de l'exercice combiné des activités mentionnées aux alinéas a) à e) du présent paragraphe, dans la mesure où l'ensemble des activités ainsi exercées dans cette installation fixe d'affaires a un caractère préparatoire ou auxiliaire.

5. Nonobstant les dispositions des paragraphes 1 et 2, lorsqu'une personne - autre qu'un agent indépendant auquel s'applique le paragraphe 6 - agit dans cet État contractant pour le compte d'une entreprise de l'autre État contractant et dispose dans cet État du pouvoir qu'elle y exerce habituellement, de conclure des contrats au nom de l'entreprise, cette entreprise est réputée avoir un établissement stable dans cet État, à moins que les activités de cette personne soient limitées à celles qui sont énumérées au paragraphe 4 du présent article et qui, exercées par l'intermédiaire d'une installation fixe, ne feraient pas de cette installation fixe un établissement stable au sens dudit paragraphe.

6. Une entreprise n'est pas réputée avoir un établissement stable dans un État contractant du seul fait qu'elle exerce dans cet autre État des activités par l'entremise d'un courtier,

d'un commissionnaire général ou de tout autre agent indépendant, si ces personnes agissent dans le cadre ordinaire de leurs activités.

7. Le fait qu'une société résidente d'un des États contractants contrôle, ou est contrôlée par une société résidente de l'autre État contractant, ou qui y exerce son activité (que ce soit ou non par l'intermédiaire d'un établissement stable) ne suffit pas, en lui-même, à faire de l'une quelconque de ces sociétés un établissement stable de l'autre.

CHAPITRE III. IMPÔT SUR LE REVENU

Article 6. Revenus de biens immobiliers

1. Les revenus qu'un résident d'un État contractant tire de biens immobiliers situés dans l'autre État contractant (y compris les revenus d'exploitations agricoles ou forestières) sont imposables dans cet autre État.

2. L'expression "biens immobiliers" a le sens que lui attribue le droit de l'État contractant dans lequel les biens considérés sont situés. Les dispositions de la présente Convention relatives à la propriété foncière s'appliquent également aux accessoires à la propriété immobilière, au cheptel des exploitations agricoles et forestières, aux droits auxquels s'appliquent les dispositions du droit privé concernant la propriété foncière, à toute option ou droit similaire concernant l'acquisition de biens fonciers, à l'usufruit des biens immobiliers et au droit à des paiements variables ou fixes pour l'exploitation ou la concession d'exploitation de gisements minéraux et autres ressources naturelles, aux droits aux actifs résultant de la prospection ou de l'exploitation du fond de la mer et du sous-sol et leurs ressources naturelles, y compris aux droits aux intérêts ou à la jouissance desdits actifs. Les navires, les bateaux et les aéronefs ne sont pas considérés comme des propriétés immobilières.

3. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article s'appliquent aux revenus provenant de l'exploitation directe, de la location ou de l'utilisation, sous toute autre forme, de biens immobiliers, ainsi qu'au revenu tiré de l'aliénation de biens immobiliers.

4. Si la propriété d'actions ou de titres d'une société assure, au propriétaire de ces actions ou titres, la jouissance de biens immobiliers détenus par la société, les revenus provenant de l'utilisation directe, de la location ou de l'utilisation, sous toute autre forme, de ce droit de jouissance, sont imposables dans l'État contractant où lesdits biens immobiliers sont situés.

5. Les dispositions des paragraphes 1, 3 et 4 s'appliquent également aux revenus provenant des biens immobiliers d'une entreprise ainsi qu'aux revenus des biens immobiliers servant à l'exercice d'une profession indépendante.

Article 7. Bénéfices des entreprises

1. Les bénéfices d'une entreprise d'un État contractant ne sont imposables que dans cet État à moins que l'entreprise exerce une activité économique dans l'autre État contractant par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé. Si l'entreprise exerce une telle activité, ses bénéfices peuvent être imposés dans l'autre État, mais uniquement dans la mesure où ils sont imputables audit établissement stable.

2. Sous réserve des dispositions du paragraphe 3, lorsqu'une entreprise de l'un des États contractants exerce son activité dans l'autre État contractant par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, il sera imputé dans chaque État contractant à cet établissement stable les bénéfices qu'il aurait vraisemblablement pu réaliser s'il avait été une entreprise distincte et séparée exerçant des activités identiques ou similaires dans des conditions identiques ou similaires et traitant en toute indépendance avec l'entreprise dont il constitue un établissement stable.

3. Pour déterminer les bénéfices d'un établissement stable, sont admises en déduction les dépenses contractées par l'entreprise pour cet établissement stable y compris les dépenses de la direction et les frais généraux d'administration, soit dans l'État contractant où cet établissement stable est situé, soit ailleurs.

4. Dans la mesure où il est d'usage dans un État contractant de déterminer les bénéfices à attribuer à un établissement stable sur la base d'une répartition de la totalité des bénéfices d'une entreprise entre ses diverses composantes, rien dans le paragraphe 2 n'empêche l'État contractant intéressé de déterminer les bénéfices assujettis à l'impôt en fonction d'une telle répartition selon l'usage; toutefois la méthode de répartition adoptée doit permettre d'obtenir un résultat conforme aux principes énoncés dans le présent article.

5. Aucun bénéfice ne sera imputé à un établissement stable pour la seule raison que ledit établissement aura simplement acquis des biens ou des marchandises pour l'entreprise.

6. Aux fins des paragraphes précédents du présent article, les bénéfices à imputer à un établissement stable sont déterminés chaque année selon la même méthode, à moins qu'il existe des motifs valables et suffisants de procéder autrement.

7. Lorsque les bénéfices comprennent des éléments de revenu traités séparément dans d'autres articles de la présente Convention, les dispositions desdits articles s'entendent sans préjudice des dispositions du présent article.

Article 8. Navigation aérienne

1. Les bénéfices, tirés par une entreprise d'un État contractant de l'exploitation d'aéronefs en trafic international, ne sont imposables que dans cet État.

2. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article s'appliquent également aux bénéfices qui proviennent de la participation à un pool, une exploitation en commun ou un organisme international d'exploitation, mais uniquement dans la mesure où les bénéfices ainsi obtenus sont attribuables au participant au pro rata de sa participation à l'exploitation commune.

Article 9. Entreprises associées

1. Lorsque:

a) une entreprise d'un État contractant participe directement ou indirectement à la direction, au contrôle ou au capital d'une entreprise de l'autre État contractant, ou que

b) les mêmes personnes participent directement ou indirectement à la direction, au contrôle ou au capital d'une entreprise d'un État contractant et d'une entreprise de l'autre État contractant,

et que, dans l'un ou l'autre cas, les deux entreprises sont, dans leurs relations commerciales ou financières, liées par des conditions convenues ou imposées qui diffèrent de celles qui seraient convenues entre des entreprises indépendantes, les bénéfices qui, sans ces conditions, auraient été réalisés par l'une des entreprises, mais n'ont pu l'être du fait de ces conditions, peuvent être inclus dans les bénéfices de cette entreprise et imposés en conséquence.

2. Lorsqu'un État contractant inclut dans les bénéfices d'une entreprise de cet État - et l'impose en conséquence - des bénéfices sur lesquels une entreprise de l'autre État contractant a été imposée dans cet autre État, et que les bénéfices ainsi inclus sont des bénéfices qui auraient été réalisés par l'entreprise du premier État si les conditions convenues entre les deux entreprises avaient été celles qui auraient été convenues entre des entreprises indépendantes, l'autre État procède à un ajustement approprié du montant de l'impôt qui y a été perçu sur ces bénéfices. Pour déterminer cet ajustement, il est tenu compte des autres dispositions de la présente Convention et, si c'est nécessaire, les autorités compétentes des États contractants se consultent.

Article 10. Dividendes

1. Les dividendes payés par une société qui est un résident d'un État contractant à un résident de l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

2. Toutefois, ces dividendes sont également imposables dans l'État contractant dont la société qui paie les dividendes est un résident, et selon la législation de cet État; mais si la personne qui reçoit les dividendes en est le bénéficiaire effectif, l'impôt ainsi établi ne peut excéder:

a) 5 pour cent du montant brut des dividendes si le bénéficiaire effectif est une société, autre qu'un partenariat, qui détient directement au moins 25 pour cent du capital de la société qui paie les dividendes;

b) 15 pour cent du montant brut des dividendes dans tous les autres cas.

Le présent paragraphe n'affecte pas l'imposition de la société au titre des bénéfices qui servent au paiement des dividendes.

3. Le terme "dividende", employé dans le présent article, désigne les revenus d'actions ou d'autres parts bénéficiaires à l'exception des créances, ainsi que les revenus d'autres droits soumis au même régime fiscal que les revenus d'actions par la législation de l'État dont la société distributrice est un résident.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des dividendes, résident d'un État contractant, exerce dans l'autre État contractant, dont la société qui paie les dividendes est un résident, soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que la participation génératrice des dividendes s'y rattache effectivement. Dans ces cas, les dispositions de

l'article 7 (Bénéfices des entreprises) ou de l'article 14 (Professions indépendantes) suivant le cas, sont applicables.

5. Lorsqu'une société qui est un résident d'un État contractant tire des bénéfices ou des revenus de l'autre État contractant, cet autre État ne peut percevoir aucun impôt sur les dividendes payés par la société, sauf dans la mesure où ces dividendes sont payés à un résident de cet autre État ou dans la mesure où la participation génératrice des dividendes se rattache effectivement à un établissement stable ou une base fixe situés dans cet autre État, ni prélever aucun impôt, au titre de l'imposition des bénéfices non distribués, sur les bénéfices non distribués de la société, même si les dividendes payés ou les bénéfices non distribués consistent en tout ou en partie en bénéfices ou revenus de cet autre État.

Article 11. Intérêts

1. Les intérêts ayant leur source dans un État contractant et dont le bénéficiaire est résident de l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

2. Néanmoins, ces intérêts peuvent être imposés dans l'État contractant où ils sont produits, conformément à la législation de cet État, étant entendu que, si le bénéficiaire effectif est un résident de l'autre État contractant, l'impôt ainsi exigé ne peut dépasser 10 pour cent du montant brut des intérêts.

3. Nonobstant les dispositions du paragraphe 2, les intérêts accumulés dans un État contractant dont le bénéficiaire effectif est le Gouvernement de l'autre État contractant, ou ses autorités locales, la Banque centrale ou tout autre institution financière appartenant en totalité audit Gouvernement ou les intérêts résultant de prêts garantis par ledit Gouvernement sont exonérés de l'impôt dans l'État mentionné en premier.

4. Le terme "intérêts" employé dans le présent article désigne les revenus des créances de toute nature, assorties ou non de garanties hypothécaires ou d'une clause de participation aux bénéfices du débiteur, et notamment les revenus des fonds publics et des obligations d'emprunts, y compris les primes et les lots attachés à ces titres. Les amendes pour les paiements en retard ne sont pas considérées comme des intérêts pour l'application du présent article.

5. Les dispositions des paragraphes 1, 2 et 3 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des intérêts, résident d'un État contractant, exerce dans l'autre État contractant d'où proviennent les intérêts soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, ou exerce une activité indépendante à partir d'une base fixe qui y est située, et que la créance génératrice des intérêts se rattache effectivement à l'établissement stable ou à la base fixe. Les dispositions de l'article 7 (Bénéfices des entreprises) ou de l'article 14 (Professions indépendantes), suivant le cas, sont alors applicables.

6. Les intérêts sont considérés comme provenant d'un État contractant lorsque le débiteur est un résident de cet État. Toutefois, lorsque le débiteur des intérêts, qu'il soit ou non un résident d'un État contractant, a dans un État contractant un établissement stable, ou une base fixe, pour lesquels la dette donnant lieu au paiement des intérêts a été contractée et qui supportent la charge de ces intérêts, ceux-ci sont considérés comme provenant de l'État où l'établissement stable ou la base fixe, est situé.

7. Lorsque, en raison de relations spéciales existant entre le débiteur et le bénéficiaire effectif ou que l'un et l'autre entretiennent avec des tiers, le montant des intérêts, compte tenu de la créance pour laquelle ils sont payés, excède celui dont seraient convenus le débiteur et le bénéficiaire effectif en l'absence de pareilles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des paiements reste imposable selon la législation de chaque État contractant et compte tenu des autres dispositions de la présente Convention.

Article 12. Redevances

1. Les redevances provenant d'un État contractant et payées à un résident de l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

2. Toutefois, ces redevances sont également imposables dans l'État contractant d'où elles proviennent et conformément à la législation de cet État, mais si le bénéficiaire effectif est un résident de l'autre État contractant, l'impôt ainsi exigé ne peut excéder 10 pour cent du montant brut des redevances.

3. Le terme "redevances", employé dans le présent article, désigne les rémunérations de toute nature payées pour l'usage ou la concession de l'usage d'un droit d'auteur sur une oeuvre littéraire, artistique ou scientifique (y compris les films cinématographiques ou les films ou bandes utilisés pour les émissions radiophoniques ou télévisées), d'un brevet, d'une marque de fabrique ou de commerce, d'un dessin ou d'un modèle, d'un plan, d'une formule ou d'un procédé secrets, ainsi que pour l'usage ou la concession de l'usage d'un équipement industriel, commercial ou scientifique et pour des informations ayant trait à une expérience acquise dans le domaine industriel, commercial ou scientifique.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne s'appliquent pas si le bénéficiaire effectif des redevances, résident d'un État contractant, exerce dans l'autre État contractant, d'où proviennent les redevances, une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable situé dans cet autre État, ou exerce une profession indépendante au moyen d'une base fixe située dans cet autre État, et que le droit ou le bien pour lequel sont payées ces redevances est effectivement lié audit établissement stable ou à la dite base fixe. En pareils cas, les dispositions applicables sont soit celles de l'article 7 (Bénéfices des entreprises), soit celles de l'article 14 (Professions indépendantes).

5. Les redevances sont considérées comme provenant d'un État contractant lorsque le débiteur est un résident de cet État. Toutefois, lorsque le débiteur des redevances, qu'il soit ou non un résident d'un État contractant, a dans un État contractant un établissement stable ou une base fixe en relation avec lesquels a été contractée l'obligation de paiement des redevances et qui supportent la charge de ces redevances, celles-ci sont considérées comme provenant de l'État où l'établissement stable ou la base fixe sont situés.

6. Lorsqu'en raison de relations spéciales existant entre le débiteur et le bénéficiaire effectif des redevances, ou que l'un ou l'autre entretiennent avec des tiers, le montant de redevances payées, compte tenu de la prestation pour laquelle elles sont payées, excède celui dont seraient convenus le débiteur et le bénéficiaire effectif en l'absence de telles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. En pareil cas, la

partie excédentaire reste imposable selon la législation de chaque État contractant, compte tenu des autres dispositions de la présente Convention.

Article 13. Gains en capital

1. Les gains qu'un résident d'un État contractant tire de l'aliénation de biens immobiliers définis à l'article 6 (Revenus de biens immobiliers) et situés dans l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État contractant.

2. Les gains tirés par un résident d'un État contractant de l'aliénation de parts dans une société dont les actifs sont principalement constitués par des biens immobiliers mentionnés à l'article 6 (Revenus de biens immobiliers) et situés dans l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

3. Les gains tirés de l'aliénation de biens mobiliers qui font partie de l'actif d'un établissement stable qu'une entreprise d'un État contractant possède dans l'autre État contractant, ou de biens mobiliers attachés à une base fixe qu'un résident d'un État contractant possède dans l'autre État contractant pour l'exercice d'une profession indépendante, y compris les gains tirés de l'aliénation de cet établissement stable (seul ou avec l'ensemble de l'entreprise) ou de cette base fixe, sont imposables dans cet autre État.

4. Les gains provenant de l'aliénation d'aéronefs exploités en trafic international par une entreprise d'un État contractant ou de biens mobiliers liés à l'exploitation de ces aéronefs, ne sont imposables que dans cet État.

5. Les gains provenant de l'aliénation de tous biens autres que ceux visés aux paragraphes 1, 2 3 et 4 ne sont imposables que dans l'État contractant dont l'aliénateur est un résident.

Article 14. Professions indépendantes

1. Les revenus qu'un résident d'un État contractant reçoit au titre de services professionnels qu'il fournit ou de toutes autres activités de caractère indépendant qu'il exerce ne sont imposables que dans cet État, sauf s'il dispose régulièrement d'une base fixe dans l'autre État contractant en vue pour y exercer ses activités. S'il a une base fixe de cette nature, les revenus sont imposables dans cet autre État, mais uniquement à concurrence du montant attribuable à cette base fixe. A cet égard, si une personne physique, résident d'un État contractant, séjourne dans l'autre État contractant pendant une période ou des périodes dépassant au total 183 jours pendant une période de 12 mois commençant ou finissant pendant l'exercice fiscal considéré, elle est réputée disposer régulièrement d'une base fixe dans cet autre État et les revenus provenant desdites activités qui sont exercées dans cet autre État sont attribuables à ladite base fixe.

2. L'expression "profession indépendante" désigne spécialement les activités scientifiques, littéraires, artistiques, éducatives ou pédagogiques indépendantes ainsi que les activités indépendantes exercées par des médecins, des juristes, des ingénieurs, des architectes, des dentistes et des comptables.

Article 15. Professions salariées

1. Sous réserve des dispositions des articles 16 (Tantièmes d'administrateurs), 18 (Pensions) et 19 (Fonction publique), les traitements, salaires et autres rémunérations similaires qu'un résident d'un État contractant perçoit en raison d'un emploi, ne sont imposables que dans cet État, à moins que l'emploi soit exercé dans l'autre État contractant. Dans ce dernier cas, la rémunération dont l'emploi est la source est imposable dans cet autre État.

2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1, la rémunération qu'un résident d'un État contractant perçoit en raison d'un emploi exercé dans l'autre État contractant n'est imposable que dans le premier État; si

a) le bénéficiaire séjourne dans l'autre État contractant pendant une ou des périodes ne dépassant pas au total 183 jours pendant une période de 12 mois commençant ou finissant pendant l'exercice fiscal considéré; si

b) la rémunération est versée par un employeur ou pour le compte d'un employeur qui n'a pas la qualité de résident de l'autre État; et si

c) la rémunération n'est pas à la charge d'un établissement stable ou d'une base d'affaires fixe que l'employeur a dans l'autre État.

3. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, la rémunération perçue en raison d'un emploi exercé à bord d'un aéronef exploité en trafic international par une entreprise d'un État contractant est imposable dans cet État.

Article 16. Tantièmes d'administrateurs

Les tantièmes d'administrateurs et autres rétributions similaires qu'un résident d'un État contractant perçoit en tant que membre du conseil d'administration ou de tout autre organe analogue d'une société qui a la qualité de résident de l'autre État contractant sont imposables dans cet autre État.

Article 17. Artistes et sportifs

1. Nonobstant les dispositions des articles 14 (Professions indépendantes) et 15 (Professions salariées), les revenus qu'un résident d'un État contractant tire de ses activités personnelles en tant qu'artiste de théâtre, de cinéma, de la radio ou de la télévision, en tant que musicien, ou en tant que sportif, sont imposables dans l'État contractant où ces activités sont exercées.

2. Lorsque les revenus d'activités qu'un artiste du spectacle ou qu'un sportif exerce personnellement et, en cette qualité, sont attribués non pas à l'artiste ou au sportif lui-même mais à une autre personne, ces revenus sont imposables, nonobstant les dispositions des articles 7 (Bénéfices des entreprises), 14 (Professions indépendantes) et 15 (Professions salariées), dans l'État contractant où les activités de l'artiste ou du sportif sont exercées.

3. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne s'appliquent pas aux revenus provenant d'activités exercées dans un État contractant par un artiste professionnel ou un sportif si le séjour dans cet État est totalement ou principalement financé au moyen de fonds publics de l'un ou des deux États contractants, ou de leurs autorités locales. En pareil cas, les revenus

sont imposables seulement dans l'État contractant dont l'artiste professionnel ou le sportif est résident.

Article 18. Pensions

1. Sous réserve des dispositions du paragraphe 2 de l'article 19 (Fonction publique), les pensions et les autres rémunérations similaires (y compris les retraites et autres versements analogues, au titre de la législation sur la sécurité sociale) versées au titre d'un ancien emploi à un résident de l'un des États contractants ne sont imposables que dans cet État.

Article 19. Fonction publique

1. a) Les traitements, salaires et rémunérations similaires, autres que les pensions, versées par un État contractant ou une collectivité locale de celui-ci à une personne physique, au titre de services rendus audit État ou collectivité ne sont imposables que dans cet État.

b) Toutefois, ces rémunérations ne sont imposables que dans l'autre État contractant si les services sont rendus dans cet État et si la personne physique est un résident de cet État qui:

i) possède la nationalité de cet État, ou

ii) n'est pas devenue un résident de cet État à seule fin de rendre les services.

2. a) Toute pension versée par un État contractant ou une de ses collectivités locales, ou à partir de fonds créés à cet effet, n'est imposable que dans cet État.

b) Toutefois, cette pension n'est imposable que dans l'autre État contractant si la personne physique est un résident de cet État et en possède la nationalité.

3. Les dispositions des articles 15 (Professions salariées), 16 (Tantièmes de Directeurs) et 18 (Pensions) s'appliquent aux traitements, salaires et autres rémunérations et aux pensions versées au titre de services rendus dans le cadre d'une activité industrielle ou commerciale exercée par un État contractant ou par une de ses collectivités locales.

Article 20. Étudiants

Les sommes qu'un étudiant, un apprenti ou un stagiaire, qui est ou qui était immédiatement avant de se rendre dans un État contractant, un résident de l'autre État contractant et qui séjourne dans le premier État à seule fin d'y poursuivre ses études ou sa formation, reçoit pour couvrir ses frais d'entretien, d'études ou de formation, ne sont pas imposables dans cet État, à condition que les montants qui lui sont ainsi versés proviennent de sources situées en dehors de cet État.

Article 21. Autres revenus

1. Les éléments de revenu d'un résident d'un État contractant, d'où qu'ils proviennent, qui ne sont pas visés dans les articles précédents de la présente Convention ne sont imposables que dans cet État.

2. Les dispositions du paragraphe 1 ne s'appliquent pas aux revenus autres que ceux qui sont tirés de biens immobiliers tels que ceux qui sont définis au paragraphe 2 de l'article 6 (Revenus de biens immobiliers), si celui qui reçoit un tel revenu est un résident d'un État contractant, qui a des activités commerciales dans l'autre État contractant ou des activités indépendantes par l'intermédiaire d'un établissement stable ou d'une base fixe, qui y est situé, et que le droit ou le bien, pour lequel le revenu est payé, se rattache effectivement à cet établissement stable ou à cette base fixe. Les dispositions de l'article 7 (Bénéfices des entreprises) ou de l'article 14 (Professions indépendantes) sont alors applicables.

CHAPITRE IV. IMPOSITION DE LA FORTUNE

Article 22. Fortune

1. La fortune constituée par des biens immobiliers visés à l'article 6 (Revenus de biens immobiliers) que possède un résident d'un État contractant et qui sont situés dans l'autre État contractant, est imposable dans cet autre État.

2. La fortune constituée par des biens mobiliers faisant partie d'un établissement stable qu'une entreprise d'un État contractant a dans l'autre État contractant, ou par des biens mobiliers constitutifs d'une base fixe à la disposition d'un résident d'un État contractant, située dans l'autre État contractant et servant à l'exercice d'une profession indépendante est imposable dans ledit autre État contractant.

3. La fortune constituée d'aéronefs exploités en trafic international, ou les biens mobiliers affectés à leur exploitation, n'est imposable que dans ledit État contractant.

4. Tous les autres éléments de la fortune d'un résident d'un État contractant ne sont imposables que dans cet État.

CHAPITRE V. MÉTHODES APPLIQUÉES POUR ÉLIMINER LA DOUBLE IMPOSITION

Article 23. Élimination de la double imposition

1. En Arménie, la double imposition est éliminée comme suit:

a) Lorsqu'un résident de l'Arménie perçoit des revenus ou possède une fortune qui, conformément aux dispositions de la présente Convention, sont imposables en Lettonie, l'Arménie accorde:

i) en tant que déduction de l'impôt sur le revenu de ce résident, un montant égal à l'impôt sur le revenu effectivement payé en Lettonie;

ii) en tant que déduction de l'impôt sur la fortune de ce résident, un montant égal à l'impôt sur la fortune effectivement payé en Lettonie.

Cette déduction ne doit pas toutefois excéder la fraction de l'impôt sur le revenu ou sur la fortune calculée avant l'octroi de la déduction, qui est applicable selon le cas au revenu ou à la fortune imposable en Lettonie.

b) Lorsque, conformément à une disposition quelconque de la présente Convention, les revenus perçus par un résident de l'Arménie, ou sa fortune, sont exonérés de l'impôt dans

cet État, l'Arménie peut néanmoins tenir compte des revenus exonérés pour le calcul de l'impôt sur le reste des revenus dudit résident.

2. Dans le cas d'un résident de la Lettonie, la double imposition sera évitée de la façon suivante:

a) Si un résident de Lettonie reçoit des revenus ou possède une fortune qui, conformément aux dispositions de la présente Convention, sont imposables en Arménie, la Lettonie accorde, sans préjudice d'une mesure plus favorable prévue par son droit interne:

i) en déduction de l'impôt sur le revenu de ce résident, un montant égal à l'impôt sur le revenu acquitté à ce titre en Arménie;

ii) en déduction de l'impôt sur la fortune de ce résident, un montant égal à l'impôt sur la fortune acquitté en Arménie.

Toutefois, ces réductions ne peuvent en aucun cas dépasser la part de l'impôt sur le revenu ou de l'impôt sur la fortune en Lettonie, calculés avant la déduction, qui correspond aux revenus ou à la fortune imposables en Arménie.

b) Aux fins de l'alinéa a) du présent paragraphe, si une société, qui a la qualité de résident de la Lettonie, perçoit un dividende d'une société, qui a la qualité de résident de l'Arménie, dont elle possède au moins 10 pour cent des actions comportant un droit de vote sans restrictions, l'impôt acquitté en Arménie comprend non seulement l'impôt versé au titre des dividendes, mais également la fraction appropriée de l'impôt payé au titre des bénéfices correspondants sur lesquels les dividendes distribués sont prélevés.

CHAPITRE VI. DISPOSITIONS SPÉCIALES

Article 24. Non Discrimination

1. Les ressortissants d'un État contractant ne sont soumis dans l'autre État contractant à aucune imposition ou obligation qui soit autre ou plus lourde que celles auxquelles sont ou pourront être assujettis les ressortissants de cet autre État, qui se trouvent dans la même situation, en particulier pour ce qui est de la résidence. Nonobstant les dispositions de l'article premier (Personnes visées), la présente disposition s'applique également aux ressortissants de l'un ou l'autre État contractant qui ne sont pas résidents d'un État contractant ou des deux États contractants.

2. Les apatrides, qui sont des résidents d'un État contractant, ne sont soumis dans l'un ou l'autre État contractant à aucune imposition ou obligation y relative, qui est autre ou plus lourde que celles auxquelles sont ou pourront être assujettis les nationaux de l'État concerné, qui se trouvent dans la même situation, notamment en ce qui concerne la résidence.

3. Les établissements stables qu'une entreprise d'un État contractant exploite dans l'autre État contractant ne seront pas imposés dans cet autre État d'une façon moins favorable que les entreprises de cet autre État, qui exercent les mêmes activités. La présente disposition ne peut être interprétée comme obligeant un État contractant à accorder aux résidents de l'autre État contractant les déductions, abattements et réductions d'impôts en fonction de la situation ou des charges de famille qu'il accorde à titre personnel à ses propres résidents.

4. A moins que les dispositions du paragraphe 1 de l'article 9 (Entreprise associées), du paragraphe 7 de l'article 11 (Intérêts) ou du paragraphe 6 de l'article 12 (Redevances) soient applicables, les intérêts, redevances ou autres frais payés par une entreprise d'un État contractant à un résident de l'autre État contractant sont déductibles, pour la détermination des bénéfiques imposables de cette entreprise, dans les mêmes conditions que s'ils avaient été payés à un résident du premier État. De même, les dettes d'une entreprise d'un État contractant envers un résident de l'autre État contractant sont déductibles, pour la détermination de la fortune imposable de cette entreprise dans les mêmes conditions que si elles avaient été contractées envers un résident du premier État.

5. Les entreprises d'un État contractant, dont le capital est en totalité ou en partie, directement ou indirectement, détenu ou contrôlé par un ou plusieurs résidents de l'autre État contractant ne sont soumises dans le premier État à aucune obligation ou imposition y relative, qui soit autre ou plus lourde que celles auxquelles sont ou pourront être assujetties les autres entreprises similaires du premier État.

6. Les dispositions du présent article s'appliquent, nonobstant les dispositions de l'article 2 (Impôts visés), aux impôts de toute nature ou dénomination.

Article 25. Procédure amiable

1. Lorsqu'une personne résidente d'un État contractant estime que les mesures prises par l'autorité compétente de l'un ou des deux États contractants entraînent ou entraîneront pour elle une imposition non conforme aux dispositions de la présente Convention, elle peut, indépendamment des recours prévus par le droit interne de ces États, soumettre son cas à l'autorité compétente de l'État contractant dont elle est un résident ou, si son cas relève du paragraphe I de l'article 24 (Non-discrimination), à celle de l'État contractant dont elle possède la nationalité. Le cas doit être soumis dans les trois ans qui suivent la première notification de la mesure qui entraîne une imposition non conforme aux dispositions de la présente Convention.

2. L'autorité compétente s'efforce, si la réclamation lui paraît fondée et si elle n'est pas elle-même en mesure d'y apporter une solution satisfaisante, de résoudre le cas par voie d'accord amiable avec l'autorité compétente de l'autre État contractant en vue d'éviter une imposition non conforme à la présente Convention. L'accord conclu est appliqué, quels que soient les délais prévus par le droit interne des États contractants.

3. Les autorités compétentes des États contractants s'efforcent, par voie d'accord amiable, de résoudre les difficultés ou de dissiper les doutes auxquels peuvent donner lieu l'interprétation ou l'application de la présente Convention. Elles peuvent aussi se concerter en vue d'éliminer la double imposition dans les cas non prévus par la Convention.

4. Les autorités compétentes des États contractants peuvent communiquer directement entre elles en vue de parvenir à un accord, comme il est indiqué aux paragraphes précédents.

Article 26. Échange de renseignements

1. Les autorités compétentes des États contractants échangent les renseignements nécessaires pour appliquer les dispositions de la présente Convention ou celles des lois internes des États contractants relatives aux impôts qui font l'objet de la présente Convention dans la mesure où l'imposition prévue par ces lois n'est pas contraire aux dispositions de la Convention. L'échange de renseignements n'est pas limité par les dispositions de l'article premier (Personnes visées). Les renseignements reçus par l'État contractant sont tenus secrets de la même manière que les renseignements obtenus en application de la législation interne de cet État et ne sont communiqués qu'aux personnes ou autorités (y compris les tribunaux et organes administratifs) qui participent à l'établissement ou au recouvrement des impôts, ou par les décisions sur les recours à ces impôts. Ces personnes ou autorités n'utilisent ces renseignements qu'à ces fins. Elles peuvent faire état de ces renseignements au cours d'audiences publiques de tribunaux ou dans des jugements.

2. Les dispositions du paragraphe 1 ne peuvent en aucun cas être interprétées comme imposant à un État contractant l'obligation:

a) de prendre des mesures administratives dérogeant à sa législation et à sa pratique administrative ou à celles de l'autre État contractant;

b) de fournir des renseignements qui ne pourraient être obtenus sur la base de sa législation ou dans le cadre de sa pratique administrative normale ou de celle de l'autre État contractant;

c) de fournir des renseignements qui révéleraient un secret commercial, industriel, professionnel ou un procédé commercial, ou des renseignements dont la communication serait contraire à l'ordre public.

3. Les autorités compétentes des États contractants peuvent conclure un accord additionnel en vue de déterminer la procédure nécessaire pour la mise en oeuvre des dispositions du présent article.

Article 27. Membres de Missions diplomatiques et Agents consulaires

Aucune disposition de la présente Convention ne porte atteinte aux privilèges diplomatiques ou consulaires en matière d'impôt résultant des règles générales du droit international ou des dispositions d'accords particuliers.

CHAPITRE VII. DISPOSITIONS FINALES

Article 28. Entrée en vigueur

1. Les Gouvernements des États contractants se notifieront l'accomplissement des formalités constitutionnelles requises pour l'entrée en vigueur de la présente Convention.

2. La présente Convention entrera en vigueur le jour où la dernière des notifications visées au paragraphe 1 ci-dessus et ses dispositions prendront effet dans les deux États contractants:

a) en ce qui concerne l'impôt retenu à la source, pour les revenus accumulés à partir du premier janvier de l'année civile qui suit celle de l'entrée en vigueur de la présente Convention;

b) en ce qui concerne les autres impôts sur le revenu et l'impôt sur la fortune, pour les impôts dus pour un exercice budgétaire, à partir du premier janvier de l'année civile qui suit celle de l'entrée en vigueur de la présente Convention.

Article 29. Dénonciation

La présente Convention demeurera en vigueur jusqu'à sa dénonciation par l'un ou l'autre des États contractants. Chacun des États pourra la dénoncer au moyen d'une notification écrite acheminée, par la voie diplomatique, six mois au moins avant la fin de l'année civile commençant après l'expiration d'une période de trois ans à partir de la date d'entrée en vigueur de la Convention. Dans ce cas, cette dernière cessera d'être valide:

a) en ce qui concerne l'impôt retenu à la source, sur les revenus accumulés, à partir du premier janvier de l'année civile qui suit celle de la notification;

b) en ce qui concerne les autres impôts sur le revenu et l'impôt sur la fortune, sur les impôts dus pour tout exercice budgétaire, à partir du premier janvier de la première année civile qui suit celle de la notification.

En foi de quoi, les soussignés, à ce dûment autorisés, ont signé la présente Convention.

Faite en double exemplaire à Riga le 15 mars 2000, en langues lettone, arménienne et anglaise, les trois textes faisant également foi. En cas de divergence sur l'interprétation, la version anglaise prévaudra.

Pour la République de Lettonie:

INDULIS BERZINS

Pour la République d'Arménie:

VARTAN OSKANIAN

PROTOCOLE

Au moment de signer la Convention tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, conclue entre la République de Lettonie et la République d'Arménie, les soussignés ont accepté les dispositions suivantes qui feront partie intégrante de la Convention.

1. En ce qui concerne le paragraphe 3 de l'article 4 (Résidence)

Il est convenu qu'en l'absence d'accord entre les autorités compétentes des États contractants, l'intéressé est considéré, dans chaque État contractant, comme n'étant pas un résident de l'autre État contractant.

2. En ce qui concerne le paragraphe 3 de l'article 7 (Bénéfices des entreprises)

Il est convenu que les montants devant être autorisés à titre de déduction par un État contractant ne comprennent que ceux qui sont déductibles aux termes de la législation nationale dudit État.

En foi de quoi, les soussignés, à ce dûment autorisés, ont signé la présente Convention.

Fait en double exemplaire à Riga le 15 mars 2000, en langues lettone, arménienne et anglaise, les trois textes faisant également foi. En cas de divergence sur l'interprétation, la version anglaise prévaudra.

Pour la République de Lettonie:

INDULIS BERZINS

Pour la République d'Arménie:

VARTAN OSKANIAN

